Тошкент оқшоми

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 81 (8. 279) ◆ 1993 йил 7 май, жума ◆ Нархи 5 сўм

Ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ўн иккинчи сессияси тўғрисида

АХБОРОТ

6 май куни Тошкентда ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ўн иккинчи сессияси иш бошлади. Сессияни Олий Кенгаш Раиси Ш. М. Йўлдошев очди.

Сессия қатнашчилари вафот этган 397-сайлов округидан депутат, Улуғбек номидаги Фарғона педагогика институтининг ректори А. Абдулҳамидов хотирасини бир дақиқа сукут сақлаб ҳурматладилар.

Мандат комиссиясининг раиси Ш. М. Мирзиёевнинг маърузаси юзасидан Олий Кенгаш янги сайланган республика халқ депутатлари Ж. А. Уелханов (378-Чимқўрғон сайлов ўрами), Р. Аҳмедов (339-Учқизил сайлов ўрами), У. Аширбеков (491-Сарабий сайлов ўрами), И. Жўрабеков (190-Бўстон сайлов ўрами), М. Умурзоқов (397-Октябрь сайлов ўрами), А. Мухторов (444-Чекшўра сайлов ўрами), С. Норкин (50-Лисунов сайлов ўрами), Н. Тувалов (48-Сельмаш сайлов ўрами), Д. Ёдгоров (178-Олот сайлов ўрами) ваколатларини тасдиқлади.

Депутатлар сессия котибиятини сайладилар, кун тартибини тасдиқладилар.

Сессияда Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. А. Каримов нутқ сўзлади. Парламент аъзолари республика Президентининг нутқи юзасидан қарор қабул қилдилар.

Қонунчилик, Қонунийлик ва ҳуқуқ-тартибот масалалари комитетининг раиси бўлиб ишлаган Э. Халилов сессияда республика Олий Кенгаши Раисининг ўринбосари этиб сайланди.

Сўнгра Э. Халилов Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамаси тўғрисидаги Қонун лойиҳаси ҳақида маъруза қилди.

Республика Конституциявий назорат комитетининг раиси Ш. Ўразаев Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди тўғрисидаги қонун лойиҳаси ҳақида сўзга чиқди.

Парламент аъзолари Олий Кенгаш Халқаро ишлар комитетининг раиси П. Ҳабибуллаев маърузаси юзасидан Республика Конституциясига мувофиқ бир қанча халқаро шартномаларни ва битимларни тасдиқладилар.

Иқтисодий ислоҳот, Бюджет сиёсати ва маҳаллий ўзини-ўзи бошқариш комитетининг раиси Э. Хўжаев ер солиғи, суғурта ва Ўзбекистон Республикаси пул тизими тўғрисидаги қонунлар лойиҳаси ҳақида маъруза қилди.

Пул тизими тўғрисидаги Қонунни кўриб чиқиш чоғида Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. А. Каримов нутқ сўзлади.

Олий Кенгаш Деҳқончилик-саноат мажмуи ва сув хўжалиги комитетининг раиси Ш. Мирзаев сув ва сувдан фойдаланиш тўғрисидаги Қонун лойиҳаси ҳақида ахборот берди.

Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси кенгашининг раиси Б. Алламуродов сессия қатнашчиларини меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисидаги Қонун лойиҳаси билан таништирди.

Олий Кенгаш кўриб чиқилган лойиҳалар юзасидан тегишли қонунлар ва қарорлар қабул қилди.

Олий Кенгаш сессияси ўз ишини давом эттирмоқда.

БУЮК МАҚСАД ЙЎЛИДАН ОҒИШМАЙЛИК!

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ 1993 ЙИЛ 6 МАЙ КУНИ РЕСПУБЛИКА ОЛИЙ КЕНГАШИНИНГ ЎН ИККИНЧИ СЕССИЯСИДА СЎЗЛАГАН НУТҚИ

Муҳтарам халқ депутатлари!

Ўзбекистон тарихида янги давр бошланди. Биз мустақилликни қўлга киритиб, эндиликда уни мустаҳкамлаш ва шунинг асосида янги, адолатли жамият қуриш йўлига ўтдик. Тарих шуни кўрсатадики, истиқлолнинг қадри доимо баланд бўлган. Бугунги шароитимизни осон деб бўлмайди. Биз жуда катта қийинчиликларни бошдан кечирдик. Олдинда яна қанчадан-қанча синовлар турибди. Бугунги мураккаб вазиятда танлаб олинган ва азалий миллий манфаатларимизга, халқимизнинг табиатига, онгига маъқул бўлган йўлдан адашмаслик чоралари ҳақида, Ўзбекистоннинг порлоқ истиқболга етиш йўли хусусиятлари тўғрисида гаплашиб олишимиз зарур деб ўйлайман.

Даставвал мақсадларимиз ҳақида сўз юритсак.

Мақсад дегани — халқни, миллатни бирлаштирувчи, йўлга бошловчи бамисоли бир байроқ. Бу байроқ бутун Ўзбекистон халқининг руҳини, ғурур-ифтихорини, керак бўлса, қудратини, орзу-интилишларини мужассамлаштирадиган улуғ кучдир. Маълумки, аниқ, ҳаммани жипслаштирувчи, бошини бошига қўшувчи ягона мақсад бўлмаса, эл-юрт тарқаб, сочилиб кетади.

Давлатимизнинг, халқимизнинг, эл-юртимизнинг мақсади ўзининг улуғворлиги, ҳаётийлиги ва ҳаққонийлиги билан ҳаммамизни жалб этадиган бўлмоғи лозим. Токи халқни халқ, миллатни миллат қила билсин, қўлимиздаги буюк бир қуролга айлансин.

Баъзида энг олижаноб сўзлар ва ниятлар ҳам шунчаки қуруқ гап бўлиб қолаверади. Яқин ўтмишдаги озиқ-овқат программаси, уй-жой программаси, 20 йилда коммунизм жамиятини қурамиз, деган гапларни эслаб кўринг. Уларнинг нимаси ёмон эди? Яхши ниятлар эди, лекин сўз сўзлигича, ваъда ваъдалигича қолиб кетди. Чунки улар амалий имкониятлар билан асосланмаган ҳавойи гаплар эди, холос.

Бир нарсани яхши англаб олишимиз керак, азиз дўстлар. Шиорлар ҳар хил бўлади. Бир кунлик шиор ҳам бўлиши мумкин. Бир ҳафталик, бир ойлик шиор ҳам бўлади. Шиорлар борки, умри бир йилдан ошмайди.

Бизга бугунги кунда — истиқлолни қўлга киритиб, мустақилликни мустаҳкамлаш даврида энг зўр, умри боқий шиорлар керак. Уларда мақсадимиз аниқ ва равшан кўринмоғи лозим. Бу шиорни фақат бир хил, яъни унинг асли қандай бўлса, худди шундай талқин этиш мумкин бўлсин.

Халқимизни, жамиятимизни жалб қиладиган мақсадларни, яъни тараққиёт дастурини белгилар эканмиз, бу дастурга кўпчилик қандай муносабатда бўлмоғини билишимиз зарурдир. Бу дастур ишчига маъқулми? Деҳқонга-чи? Даштда қўй-қўзисини боқиб юрган чўпонгачи? Муаллимлар, шифокорлар... Хуллас, Ўзбекистонда яшаётган ва меҳнат қилаётган инсонларга бу дастур маъқул тушадими ёки йўқми? Ана шу саволга жавоб излашимиз керак. Бу муҳим масаланинг иккинчи томони ҳам бор. Хўш, биз ўзимиз танлаган ва маъқул деб топган ғояни таърифлашга, тушунтиришга, одамларни шунга эргаштиришга тайёрмизми? Бу улуғ ғояни одамлар юрагига етказа оламизми, йўқми?

Хуллас, қалбга бориб етадиган, ғурурни, қад-қоматни тик этадиган, онгимизга ёруғлик бағишлайдиган буюк мақсад бўлсагина, биз барча ватандошларимизни ўзимизга эргаштирамиз, жипслаштирамиз, кейин эса тоғни ҳам талқон этишимиз мумкин.

Шуни комил ишонч билан таъкидлашимиз зарурки, олдимизда турган буюк вазифаларни, миллат ва халқ тақдирини белгиловчи, ҳар қайси тоифанинг, ҳар бир фуқаронинг юрагига етиб борадиган олижаноб мақсадларни шу бир ярим йиллик муддат — истиқлол даврида тугал англаб олдик.

Энди ана шу мақсадларни амалга ошириш учун тўғри, аниқ йўл керак. Адашишга, гоҳ у ёққа, гоҳ бу ёққа оғишиб юришга, ўтмиш хатоларини такрорлашга вақтимиз ҳам, ҳаққимиз ҳам йўқ. Бу йўл заминимизга, халқимизнинг удумларига, анъаналарига, турмуш тарзига, миллий идрок ва ифтихоримизга мос бўлиши шарт.

Йўл ва услуб танлаш бобида гап кетар экан, мен ўзим кўпинча Россиядаги воқеаларни ўйлайман. Уларнинг ҳам ниятлари яхши эди. Лекин, назаримда, улар йўл ва услуб танлашда хато қилдилар. Ислоҳот ўтказиш жараёнида инсон ва унинг ҳуқуқий талаблари, эҳтиёжлари, ҳимояси четда қолиб кетди. Оқибатда теран иқтисодий ислоҳотлар ҳақидаги гаплар бугун шунчаки афсонага айланди. Ишончи, ихлос у ёқда турсин, халқнинг баъзи табақалари кўзига «Ислоҳот» сўзи балодай кўриниб қолди.

Бу нозик масалада йўл қўйилган ҳар бир хато, майдагина бир қусур ҳам жуда қимматга тушиши мумкин.

Бизлар ана шундай вазиятдан тўғри хулоса чиқаришимиз лозим. Очиқ ва рўйрост тан олишимиз керак: мақсадни белгилашдан ҳам мақсад сари олиб борувчи тўғри ва оқилона йўл ҳамда услубларни танлаш вазифаси минг карра оғир.

Ҳурматли депутатлар! Ана шу вазифаларни эзгу мақсадларни амалга ошириш учун, энг аввало, барчамизга боғлиқ, ҳамма нарсадан устун турувчи буюк бир муаммони ечишимиз, яъни маънавий инқироздан чиқишимиз лозим. Бу — энг шарафли ва энг оғир вазифалардан бири. Уни осонликча ҳал этиш қийин. Халқ ўзи шу вазифани тушунса ва бизга яқиндан туриб ёрдам берсагина ижобий натижага эришмоғимиз мумкин.

Шу аснода табиий савол туғилади. Бизлар асли киммиз? Олдимизга қўйилган буюк мақсадга муносиб оламлармизми? Истиқлол — мустақилликни эълон қилиб, энди бўладиган курашларга тайёрмизми ёки йўқми? Тағин, ўзимизни-ўзимиз алдаб юрган бўлмайлик? Шиор этиб юрган гапларимиз қуруқ, баландпарвоз сўзлар бўлиб чиқса-я? Янгича, адолатли жамият қуришга қурбимиз етадими? Ярим йўлда ҳориб-чарчаб қолмаймизми?

Масалани ана шундай — кескин ва мардона қўйиш муддати келди.

Моддий ислоҳотлар, иқтисодий ислоҳотлар — ўз йўлига. Уларни ҳал этиш мумкин. Халқнинг таъминотини ҳам амаллаб туриш мумкин. Аммо маънавий ислоҳотлар — қуллик ва мутелик исканжасидан озод бўлиш, қадни баланд тутиш, ота-боболаримизнинг удумларини тиклаб, уларга муносиб ворис бўлиш — бундан оғирроқ ва бундан шарафлироқ вазифа йўқ бу дунёда!

Муҳтарам ватандошлар, сафдошлар!

Иморатнинг мустаҳкамлиги унинг пойдеворига боғлиқ. Пойдевор қанчалик бақувват бўлса, иморат ҳам шунчалик узоқ ва маҳкам туради. Заиф пойдевор устига қурилган ҳар қандай муҳташам бино ҳам бир марта бўрон турса бас, ўша заҳоти қулаб тушади.

Халқимизнинг маънавий пойдевори — бўлажак давлатимизнинг таянчлари жуда қадимий ва мустаҳкам. Буни ҳеч ким инкор қила олмайди. Тарихимиз неча-неча минг йилликларга бориб тақалади. Гапнинг индаллосини айтишимиз керак: айрим одамлар ҳали лунги тутиб юрган даврларда бизнинг ота-боболаримиз юлдузлар жадвалини тузганлар!

(Давоми иккинчи бетда).

ПАРИЖДАН ЁРУҒ ЮЗ БИЛАН

ТАНИҚЛИ бастакор Нурилла Зокиров ижодида фортепьяно асарлари ҳам талайгина. Атоқли санъаткор мусиқанинг бу жанрида янги асарлар яратишни давом эттириб, яқинда ўзининг навбатдаги ижод намунасини ниҳоясига етказди.

«Фа диез минор сонатаси» деб аталган бу жозибадор мусиқа фортепьяно ижросида жуда шўхчан янграйди. Истеъдодли ёш пианиночи Гулнора Алимова ана шу сонатанинг биринчи ижрочиси бўлди.

Гап шундаки, Франциянинг Эпиналь шаҳрида яқинда жаҳоннинг турли бурчакларидан истеъдодли ёш пианиночи созандалар тўпландилар. Бу ерда ўтказилган XIX Халқаро танловда Тошкент давлат консерваторияси фортепьяно куллиётининг юқори курс талабаси Г. Алимова ҳам муваффақиятли қатнашди.

Бу жиддий ижодий имтиҳон олдидан ёш чолғучи катта тараддуд кўрди. Устози профессор О. Юсупова раҳбарлигида ўндан ортиқ мусиқани ўз ичига олувчи янги дастур тайёрлади. Ушбу асарлар орасида ўзбек бастакори Н. Зокировнинг фортепьяно сонатаси ҳам бор эди.

Истеъдодли ёш пианиночи Г. Алимова Франциядан ёруғ юз билан қайтиб келди. Халқаро танловда у ғолиб чиқиб, махсус диплом ва нишон билан тақдирланди.

Воҳид ВАЛИЕВ.

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

● Кеча Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримов Швейцариянинг «Юбс» банки бошқаруви раиси доктор Н. Сенн раҳбарлигидаги делегация аъзоларини қабул қилди.

● Тожикистон халқ депутатлари Тоғли Бадахшон мухтор вилояти Кенгашининг раиси Г. Шахбозовнинг Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримовга йўллаган мактубида Ўзбекистон Республикасининг ҳукумати ва халқига кўрсатилган инсонпарварлик ёрдами учун самимий миннатдорчилик изҳор этилди.

● Фарғонада «Талабалар баҳори — 93» республика фестивали ниҳоясига етди. Унинг иштирокчилари Фарғона, Марғилон ва Қувасой шаҳарларидаги меҳнат жамоаларида бўлдилар, ўқув юртларида талабаларнинг ҳаёти билан танишдилар. Шоҳимардонда ҳордиқ чиқардилар.

ҲАМДЎСТЛИКДА

● Россия Президенти Борис Ельцин яқин вақт ичида федерал парламентга сайлов ўтказиш тўғрисидаги қонун лойиҳасини эълон қилишини айтди. Унинг фикрича, федерал парламентга сайлов ўтказишни кечиктириб бўлмайди.

● Кеча Россия Федерацияси Олий Кенгашининг раиси Руслан Хасбулатов билан учрашган жамоатчилик, касаба уюшмалари, хотин-қизлар, ёшлар ва фахрийлар ташкилотларининг вакиллари мамлакат фуқароларига 9 Май — Ғалаба кунини миллий ярашиш кунига айлантириш даъвати билан мурожаат қилдилар.

● Канада Бош вазири Брайан Малруни Москвага уч кунлик расмий ташриф билан келди. У кеча Россия Президенти Борис Ельцин билан учрашди.

● Айбланувчи Александр Тизяковнинг бетоблиги сабабли 16 апрелда танаффус эълон қилинган «ГКЧП иши» бўйича суд жараёни 12 май куни яна давом эттириладиган бўлди. Бу ҳақда Россия Олий суди ҳарбий ҳайъатининг вакили маълум қилди. Олий суд айни пайтда Россия прокуратурасининг «ГКЧП иши» бўйича айбланаётганларни 1 май намойишида иштирок этганлиги учун яна ҳибсга олиш тўғрисидаги тақдимномасини рад этди.

● 10 май куни эрталаб соат тўртдан бошлаб Қирғизистонда миллий валюта — сом муомалага киритиладиган бўлди. Сом ҳозир муомалада бўлган рублга 14 май соат 18 гача алмаштириб берилади. Бунда 200 рублга 1 сом алмаштирилади.

● Кеча Москвадаги банклараро валюта биржасида АҚШ бир долларининг қиймати 829 рублга етди. Бу аввалги ҳафтадаги савдодан 6 рублга кўпдир.

● 5 май куни Москва темир йўлининг Кашира бўлинмасида Москва — Элиста поездининг охирги 8 та вагони издан чиқиб кетди ва қулаб тушди. Бунинг оқибатида икки киши ҳалок бўлди, 29 киши жароҳат олди.

ХОРИЖДА

● Боснийдаги Серб Республикасининг парламенти Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг «Вэнс ва Оуэн режаси» деб номланган ҳужжатини ратификация қилмади. Бу масала бўйича парламент 15-16 майда референдум ўтказишга қарор қилди. Сиёсий кузатувчиларнинг фикрича, эндиликда собиқ Югославиядаги миллатлараро можарони ҳал этиш учун АҚШ ва НАТО ҳарбий кучларини ишга солиш эҳтимоли ойдинлашиб қолди.

● 6 июнь куни Монголияда илк бор Президент умумхалқ томонидан тўғридан-тўғри яширин овоз бериш йўли билан сайланади. Бу лавозимга ҳозирги Президент Пунсалмагийн Очирбат ҳамда Монголия Халқ революцион партияси вакили, «Унэн» газетасининг бош муҳаррири Лодонгийн Тудэв номзодлари рўйхатга олинди.

● Америка Қўшма Штатларининг истеъфодаги полковниги Александр Эйнселн Эстония мудофаа кучларининг қўмондони этиб тайинланди.

● Мамлакатда қиймати 25 динар бўлган қоғоз пулларни янгиларига алмаштиришни таъминлаш мақсадида Ироқ ўзининг Иордания билан чегарасини беш кун муддатга ёпиб қўйди.

● Америка Қўшма Штатларининг Колорадо штатида жаҳонда энг аниқ юрадиган соатлар ўрнатилди. Бу атом соатлари 1 миллион йил ичида кўпи билан 1 секундга хато қилиши мумкин экан, холос.

*9 Май—Ғалаба куни

Байрамингиз муборак бўлсин!

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ФАХРИЙЛАРИГА

АЗИЗ ва қимматли фахрийларимиз!

Эътиқодимиз, салоҳиятимиз, мустақиллигимиз тантаналари гуллаб-яшнаётган ушбу дамда Сизларни Ғалаба куни — 9 Май байрами билан самимий муборакбод этамиз.

Жанггоҳларда жасорат кўрсатганларнинг ҳам, мамлакат ичкарисидаги меҳнат жабҳаларида мардларча тер тўкканларнинг ҳам хотираси ҳамда ҳурмати олдида фақат байрам кунлари эмас доимо ўзимизни қарздор деб биламиз.

Халқимиз ўртасида дўстлик, меҳр-оқибат, имон, ҳалоллик, миллатлар тотувлиги Сизнинг шарофатингиз ва намунангиз билан ҳамиша муқаддас бўлиб келаяпти.

Бугун халқимизни байрам айёмида қўлни-қўлга бериб Ўзбекистон мустақиллигини ҳимоя қилишида, ўзаро бирлашиши, тақдиридан хурсанд ва баҳраманд бўлишида, Ватан туйғусининг барқ уришида ҳам Сиз фахрийларнинг катта меҳнатингиз ётибди.

Халқимизга маънавий тарбия бериш, урф-одатларимиз, удумларимиз тикланишида Сизнинг олиб бораётган фаолиятингизни ҳам алоҳида таъкидлашимиз лозим.

Азиз ва қимматли фахрийларимиз!

Қалбимиздаги энг самимий тилакларимиз, келажакда узоқ йиллар давомида Сиз билан бирга бўлайлик. Мустақил Ўзбекистонимизни биргалашиб улуғлайлик, уни янги босқичларга, чўққиларга олиб чиқайлик.

Ҳур диёримиз истиқболи, ёрқин келажаги йўлидаги муштарак фаолиятингизда улкан зафарлар тилаймиз.

Оилангизда бахтиёрлик, қувноқлик, сиҳат-саломатлик ва эзгулик асло аримасин.

Ўзбекистон Халқ демократик партияси Тошкент шаҳар Кенгаши.

Бир пиёла чой устида

СЕРГЕЛИ туманидаги 2-вагон депоси жамоаси хуш кайфият билан илгари жамоада ишлаган фахрийларини қарши олишди. Бир пиёла чой устида давом этган суҳбатда корхона томонидан ҳар бир уруш қатнашчисига 2,5 минг сўмдан пул берилди.

— Ҳар бир иш ҳозир ҳам фахрийларимиз маслаҳатига таянган ҳолда олиб борилади. Анъанавий бундай учрашувларни ҳар йили Ғалаба байрами олдидан ташкил қиламиз, — дейди жамоа бошлиғи Фарруҳ Дадахўжаев.

2-вагон депоси ишчи-хизматчиларининг фахрийлар билан учрашувида сўзга чиққан уруш қатнашчилари Президентимизнинг фахрийларга кўрсатаётган ғамхўрликларидан ғоят миннатдор эканликларини билдиришди.

Эркин ЭСИРГАДИЕВ.

Давлатимизга хизмат қиламиз

ТОШКЕНТ Давлат тиббиёт институтини битиришим 1941 йилнинг 23 июнига тўғри келди. Бошқалар қатори мен ҳам фронтга кетдим. Аввалига Брянск Шимолий ғарбий фронтида, Курск ёйини ёриб ўтишда, кейинчалик 1 ва 4-Украина фронтларида жарроҳлик қилдим. Тўғрироғи, қон кечдим. Уруш даҳшатларини сўз билан ифода этиш қийин. Қанчадан-қанча операцияларни қилдим. Ўзбек жангчилари фронтнинг барча чизиғида мардонавор курашдилар. Бу урушда талайгина дўстларимиздан жудо бўлдик.

Урушдан кейин 44 йил Тошкент Давлат тиббиёт институтида ишладим. Ҳозир нафақадаман. Президентимиз - Ислом Каримов фахрийларга катта ғамхўрлик кўрсатаётганлигидан бошимиз кўкка етди. Ўзбекистонимизнинг истиқболи порлоқ. Унинг мустаҳкам бўлишида, янада гуллаб-яшнашида биз фахрийлар ҳам қўлимиздан келган ёрдамимизни аямаймиз. Томиримизда қонимиз бор экан давлатимизнинг равнақига хизмат қиламиз. Ўзбекистоннинг мустақиллиги биринчи навбатда унинг тинчлигига боғлиқ. Шунинг учун осмонимиз доим мусаффо бўлсин!

Муқаддам АШРАПОВА, тиббиёт фанлари доктори, профессор, уруш ва меҳнат фахрийси.

● Ғалабанинг 48 йиллигига бағишланган бошқа мақолаларни газетанинг 3-саҳифасида ўқийсиз.

АЗИЗ ТОШКЕНТЛИКЛАР!

ЎЗБЕКИСТОН Республикаси Президенти девони ҳузуридаги давлат назорати комитетининг Тошкент шаҳар бошқармаси «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари таҳририяти, Тошкент шаҳар табиат ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш комитети ҳамда Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси билан ҳамкорликда шаҳар йўловчилар транспортининг пойтахт аҳолисига хизмат кўрсатиш фаолиятини ўрганмоқда.

Ушбу масала юзасидан ўзингизнинг таклиф ва истакларингизни қуйидаги телефонлар орқали билдиришингизни сўраймиз:

● Акмал Икромов тумани — 74-08-81

● Бектемир тумани — 92-48-17

● Мирзо Улуғбек тумани — 67-27-79

● Миробод тумани — 33-14-34

● Собир Раҳимов тумани — 29-05-94

● Сергели тумани — 58-07-17

● Ҳамза тумани — 91-23-12

● Чилонзор тумани — 77-26-44

● Шайхонтоҳур тумани — 41-74-30

● Юнусобод тумани — 35-00-60

● Яккасарой тумани — 55-73-72

Давлат назорати комитетининг Тошкент шаҳар бошқармаси — 33-21-96

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ КЕНГАШИНИНГ ҚАРОРИ

Э. Ҳ. ХАЛИЛОВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ КЕНГАШИ РАИСИНИНГ ЎРИНБОСАРИ ЭТИБ САЙЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши **қарор қилади:**

Эркин Ҳамдамович Халилов Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раисининг ўринбосари этиб сайлансин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Раиси Ш. ЙЎЛДОШЕВ.

Тошкент шаҳри,
1993 йил 6 май.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ КЕНГАШИ РАИСИНИНГ ЎРИНБОСАРИ ЭРКИН ҲАМДАМОВИЧ ХАЛИЛОВ

1955 йилда Бухоро шаҳрида туғилди, ўзбек, маълумоти олий, 1977 йили Тошкент Давлат университетини тугатган. Ҳуқуқшунослик фанлари номзоди.

Меҳнат фаолиятини 1977 йили Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси «Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси «Расу» махсус лойиҳа-конструкторлик бюросида муҳандисликдан бошлади. 1979 йилдан 1990 йилга қадар Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси фалсафа ва ҳуқуқ институтида аспирант, кичик ва катта илмий ходим, шўъба мудири вазифасини бажарувчи бўлиб ишлади. Ўзбекистон халқ депутати. 1990 йилдан бери Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши қонунчилик, қонунийлик ва ҳуқуқ-тартибот масалалари қўмитасининг раиси.

БУЮК МАҚСАД ЙЎЛИДАН ОҒИШМАЙЛИК!

Ўзбекистон Президенти Ислом КАРИМОВнинг 1993 йил 6 май куни Республика Олий Кенгашининг ўн иккинчи сессиясида сўзлаган нутқи

(Давоми. Боши биринчи бетда).

Халқимизнинг таянчи — аждодларимиз қолдирган маънавий мероснинг ўзи бир катта хазина. Бу хазинадан оқилона фойдаланиш лозим. Аждодлар васиятига содиқ ва муносиб бўлмоғимиз керак.

Модомики шундай экан, илдизларимиз шу қадар чуқур кетган экан, демак, истиқлол иморатини ҳам ана ўшанга яраша юксакларга кўтаришга маънавий пойдеворимиз етарлидир. Оллоҳ ҳаммага ҳам бундай куч, бундай меросни беравермайди. Бу — Оллоҳ таолонинг миллатимизга ато этган буюк неъмати, шарофатидир.

Муқаддас истиқлол орзуларини амалга ошириш ва давлатимиз мустақиллигининг илк бунёдкорлари сафида бўлиш сиз билан бизга насиб этди. Ўзбекистон ўзининг буюк келажаги йўлида дастлабки тарихий қадамни қўйди. Энди ана шу йўлдан қатъият ва сабот билан қадам ташлайлик.

Олдимизда турган энг муҳим масала, бу — миллий истиқлол мафкурасини яратиш ва ҳаётимизда татбиқ этишдир.

Миллий истиқлол мафкураси халқимизнинг азалий анъаналарига, удумларига, тилига, дилига, руҳиятига асосланиб, келажакка ишонч, меҳр-оқибат, инсоф, сабр-тоқат, адолат, маърифат туйғуларини онгимизга сингдириши лозим.

Шу билан бирга, бу мафкура халқимизда, ўзининг қудрати ва ҳимоясига суянган ҳолда, умуминсоний қадриятларга асосланиб, жаҳон ҳамжамиятидаги мутараққий давлатлар орасида тенг ҳуқуқли, ўлароқ муносиб ўрин эгаллашига доимий интилиш ҳиссини тарбияламоғи керак.

Биз наслимизнинг келажаги — соғлом авлод учун кураш бошладик. Шу ном билан орден таъсис этдик ва махсус халқаро жамғарма туздик. Бу бежиз эмас. Соғлом деганда биз фақатгина жисман бақувват фарзандларимизни эмас, балки маънавий бой авлодни ҳам кўзда тутганмиз. Чунки ҳар тарафлама соғлом авлодга эга бўлган халқни ҳеч қачон енгиб бўлмайди. Буни ҳаммамиз яхши англаб олмоғимиз шарт.

Ягона ва кўпмиллатли хонадонимиз — жонажон Ўзбекистонимиз олдида барчамизнинг фарзандлик бурчимиз борлиги маълум. Муқаддас ўзбек диёрида яшовчи ҳар бир киши ўзининг ана шу бурчини қалб қўри, ақл-идроки ва истеъдоди билан адо этиши ҳам қарз, ҳам фарздир.

Кадрлар танлашда — ватанпарварлик, халқпарварлик туйғуси бугун жуда катта аҳамиятга эгадир.

Муҳтарам халқ депутатлари!

Мустақилликка эришилгандан кейин Ўзбекистоннинг халқаро ҳамжамиятда иштирок этиши учун катта имкониятлар очилди. Сиёсатимизнинг асосий мақсади — дунёга эшик очиш, жаҳон майдонига, тараққий этган давлатлар қаторига собитқадамлик билан кириб боришдир: ўзаро иқтисодий, маданий, илмий савдо ва бошқа соҳаларда қизғин ҳамкорликни йўлга қўйишдир; Ўзбекистонни, унинг бой ўтмишини, маданиятини, ҳозирги кунини ва бу ерда амалга оширилаётган ўзгаришлар жараёнини дунёга танитишдир.

Бу борада биз Германия Федератив Республикасига яқинда қилган сафаримиздан кўп натижалар кутмоқдамиз. Дунёда ҳам сиёсий, ҳам иқтисодий, ҳам маънавий соҳаларда энг йирик ва энг қудратли давлатлардан бири билан яқиндан алоқа боғлаганимиз — бу, аввалам бор, мустақил Ўзбекистоннинг юксак бир поғонада тан олиниши ва мамлакатимиз олдида янги дарвозалар очилишидир, деб ҳисоблайман.

Биз Германия раҳбарияти, кўзга кўринган давлат арбоблари, сиёсатчилари, кучли фирмалар, савдо-сотиқ ва молия доиралари, жамоатчилик намояндалари билан учрашдик ва суҳбатлашдик. Германиянинг Ўзбекистон билан ҳар томонлама алоқаларини ривожлантиришдан манфаатдорлигига яна бир бор ишонч ҳосил қилдик.

Ташқи сиёсатимиз тўғрисида гапирганда шуни таъкидлаб ўтмоқ керакки, бу соҳада барқарор ўсиш рўй берди ва муайян муваффақиятларга эришилди. Ўзбекистоннинг овози жаҳон узра баралла янграмоқда.

Шу билан бирга, бизнинг саъй-ҳаракатларимиз ҳаммага ҳам бирдек ёқавермаётганини айтмоқ зарур. Жаҳон сиёсати ва иқтисодиётида қудратли Ўзбекистоннинг бўй-бастини кўришни истамаётган кучлар ҳам бор. Улар, аввалгидек, бизга сўзларини ўтказишни, биздан хом ашё манбаи ва ҳар қандай товарларни сотиш бозори сифатида фойдаланишни хоҳламоқдалар.

Ёдингизда бўлса, бир замонлар: «Мана, совуқ уруш даври тугади, энди адолатли замонлар келади», деб ўйлардик. Совуқ уруш тугади, лекин зиддиятлар яширин, баъзида эса очиқ тарзда давом этаверади.

«Замона — зўрники» деган гап бор. Бизга бу дунёда хайрихоҳ қарайдиганлар ҳам, ола кўз билан қарайдиганлар ҳам топилади. Агар ўзимиз ҳаракат қилмасак, мавжуд иқтисодий ва маънавий салоҳиятимиздан оқилона фойдаланмасак, тез вақтда ўзимизга муносиб кучга, қудратга кирмасак, жуда қийин бўлади. Бизга биров четдан келиб холисона ёрдам бермайди.

Бир нарсани яхши англашимиз керак: узоқ ва яқин қўшнилар давлатимизнинг кучига, келажагига ишонибгина бугун биз билан алоқа боғламоқдалар. Бундан ҳар қанча фахрланса арзийди. Бизнинг ўз мақсадимиз, ўз йўлимиз бор ва бу йўлдан ҳеч қачон қайтмаймиз.

Ҳурматли халқ депутатлари!

Барқарорлик ва тартиб-интизомни таъминлашга, Ўзбекистон халқи танлаган мақсадга эришишга кўмаклашувчи омиллар тўғрисида гапирганда минтақавий ҳамкорликни мустаҳкамлаш масалаларини алоҳида таъкидлаб ўтмоқ керак.

Ўзларингизга маълум, шу йил январь ойида Тошкентда минтақамиз давлат бошлиқларининг учрашуви бўлди. У жаҳон сиёсий луғатига, харитасига янги — «Марказий Осиё» тушунчасини олиб кирди. Биз бу билан минтақа халқларининг манфаатлари азалий бирлигини тасдиқладик. Айни чоғда, минтақанинг ҳар бир давлати мустақил ва ҳеч кимга қарам эмас.

Бизнинг тарихий томиримиз, анъаналаримиз, урф-одатларимиз бир. Халқларимиз минг йиллардан бери ёнма-ён ва иноқ яшаб келмоқда. Биз мингларча қон-қардошлик ришталари билан боғланганмиз. Бизнинг иқтисодий манфаатларимиз ҳам бир.

Марказий Осиё минтақаси аҳолисининг муносиб турмуш кечиришини таъминлаш, беқиёс табиий бойликларни, илм-фан, ишлаб чиқариш кучларини биргаликда ўз манфаатимизга ишлатиш, бир-биримизнинг азалий хусусиятларимизга зиён етказмаган ҳолда умум бахт-саодати учун куч-ғайратларимизни мувофиқлаштириш, саъй-ҳаракатларимизни бирлаштириш — бундай олижаноб ва улуғ ниятлар, мақсадлар шу минтақада яшаётган халқларга мақбул бўлиши шак-шубҳасиздир.

Дўстлик ва бирдамлик, Марказий Осиё халқлари манфаатларининг бирлиги, бу — табиий ва объектив жараёндир. Бу жараёнга қаршилик кўрсатиш — сиёсий калтабинликдан бошқа нарса эмас.

Мустақилликни сақлаш ва янги жамият қуриш ишида доимо ҳушёр бўлишимиз лозимлигини қардош Тожикистон фожиаси кўрсатмоқда. Бу фожиа ҳозирги кунда жуда катта қийинчиликлар эвазига бартараф этилмоқда. Хавф ортда қолди, дейишга чамаси ҳали вақт эрта.

Ўзбекистон раҳбариятининг бу борада тутган йўли худди ана шундан келиб чиққан. Қардош республика Олий Кенгаши биздан ёрдам сўради. Ҳурматли депутатлар, ҳукуматимиз ўтган сессияда Тожикистонга ёрдам бериш тўғрисида сизлар қабул қилган қарорни бажармоқда. Халқимизда «Қўшнинг тинч — сен тинч» деган нақл бор.

Мен Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош котиби жаноб Бутрос Ғолийга хат ёзиб мурожаат қилдим. Тожикистон ишларига Афғонистон томонидан аралашувни тўхтатиш учун дарҳол чоралар кўришни қатъий тавсия этдим. Аҳволни узил-кесил барқарорлаштириш масаласига ҳар томонлама ёндашмоқ зарур. Зеро, алоҳида-алоҳида тадбирлар кутилган натижаларни бермайди.

Ҳозир Тожикистонда БМТнинг махсус вакиллари иш олиб бормоқда. Улар Тожикистон — Афғонистон чегараларидаги аҳволни, шунингдек, масаланинг бошқа жиҳатларини ҳам ўрганмоқдалар. Биз бундан буён ҳам қардош қўшнимизга давлат йўли билан ҳам, жамоат ташкилотлари йўли билан ҳам қўлимиздан келганича, инсонпарварлик ёрдамини бераверамиз.

Азиз дўстлар!

Бугунги вазиятда Россиядаги аҳволни пухта таҳлил этиб, унинг дунёдаги буюк давлатлардан бири эканини ва бизга кўп томонлама яқин эканини асло унутмаслигимиз лозим. Россия Ўзбекистоннинг ташқи сиёсатида доимо эътиборли ўрин тутади.

25 апрель куни бўлиб ўтган референдум Россия халқларининг аксарияти янгича сиёсий ва иқтисодий ислоҳотлар тарафдори эканини кўрсатди. Жамиятдаги туб демократик ўзгаришларни амалга оширишда, бозор иқтисодиётини шакллантиришда, мустақил давлатлар ўртасида ўзаро манфаатли ва тенг ҳуқуқли муносабатларни ўрнатишда Ўзбекистон Россия билан маслакдошдир. Россияда бўлаётган воқеалар ва ўзгаришларнинг Ўзбекистондаги вазиятга маълум таъсири бор. Бунинг сабаблари ҳаммангизга равшан. Кўпгина йирик-йирик корхоналаримиз ва тармоқларимиз бугун таъминот борасида бу алоқаларни сақлашдан манфаатдор.

Бизларни ташвишга солаётган бир муаммо бор. Бу — Россиядаги собиқ Иттифоқ шаклини яна тиклаш ва бугун мустақил бўлиб, истиқлол йўлида қадам ташлаётган, эркин нафас олаётган давлатларни эски-қолипга қайтариш кайфиятларининг кучайиб кетаётганидир. Бу кайфиятни эски тизимни қўмсаб турган ва бош кўтараётган кучларнинг ҳаракатида яққол кўриш мумкин. Турли далиллар ва кучлар ишга солинмоқда. Матбуотда ташвиқот кундан-кунга кучайиб бораётир.

Нима эмиш, бугунги қийинчиликдан, иқтисодий инқироздан, танқислик ва етишмовчиликлардан фақат собиқ Иттифоқ таркибига қайтиш билангина қутулиш мумкин экан!

Табиий савол туғилади: Ўзбекистон етмиш йил мобайнида текин хом ашё макони эди, хўш, ўша иттифоққа Ўзбекистон ва умуман Ўрта Осиё минтақаси марказ ва бошқа республикаларни яна сувтекин хом ашё билан таъминловчи сифатида қайтадими? Сизлар шуни хоҳлайсизларми, жаноблар ва ўртоқлар?!

Ўзбекистоннинг ўз бойлигига ўзи эга бўлгани, шу бойликларни ўз халқи манфаати учун, келажак авлод учун, буюк бир давлат, адолатли жамият қуриш учун ишлатаётгани кўпчиликка ёқмай қолаётгани, бу ҳол, айниқса, ана шу бойликлардан жудо бўлганларда норозилик уйғотаётгани бизларга аён.

Яқинда ойнаи жаҳон орқали бир россиялик академик-сиёсатчи айтган гаплар одамни ҳайратга солди: «Мустақил давлатлар истиқлолга роса тўйиб, яна албатта Иттифоқ таркибига қайтишга мажбур, чунки уларда бошқа илож йўқ» эмиш! Шунақа одамларга аниқ ва кескин қилиб савол бермоқчиман:

— Айтинглар, истиқлол ҳавосига, озодликка, эркинликка тўйиш мумкинми ўзи?!

Яқинда Тошкент давлат университети профессор-ўқитувчилари ва талабаларининг матбуотда босилган мурожаатномасида жуда тўғри ва одамнинг юрагига етиб борадиган шундай сўзлар айтилган: «Биз мустақилликнигина эмас, тилимизни, динимизни, бутун маънавиятимизни йўқотиш даражасига етган эдик. На Чор ҳукумати, на қизил империя салтанати Туркистон халқларининг тараққий топишини ҳеч қачон истаган эмас. Ер ости ва ер усти бойликлари ададсиз, тупроқлари ҳосилдор, табиати жаннатмисол бу ўлка ҳалол, очиқкўнгил, меҳмондўст ва айни пайтда меҳнаткаш халқи билан биргаликда 130 йил давомида мустамлакачилик азобини тортиб келди...

Шунинг учун ҳам эски партия, совет тўрачилигини соғиниб қолган ва отдан тушса ҳам эгардан тушмай келаётган баъзи кимсаларнинг собиқ иттифоққа қайтиш ҳақидаги гоҳ очиқ, гоҳ пинҳон гап-сўзларига жавобан «Орқага қайтиш йўқ. Йўл битта — олға бориш» деган гап ҳаммамизга маъқулдир.

Азиз халқ депутатлари!

Республикада фуқаролар тинчлиги ва миллий тотувликни таъминлаш ички ва ташқи сиёсатимизнинг муҳим таркибий қисмидир. Бусиз бизнинг давлатимиз ва унинг 22 миллионли кўпмиллатли халқи олдида турган улуғ мақсадларни амалга ошириб бўлмайди. Неча бор айтганман ва яна бир бор таъкидлаб айтаманки, ҳар бир ўзбекистонликнинг осойишталиги ва фаровонлиги учун, бахтли ҳаёт кечириши учун қўлимдан келганича хизмат қилишга тайёрман. Миллий тотувликни барбод этишга қаратилган ҳар қандай хатти-ҳаракат амалдаги қонунларга мувофиқ қаттиқ жазоланади.

Халқнинг бирлиги, жипслиги, тинч-тотувлиги бизнинг бебаҳо бойлигимиздир.

Фуқаролар тотувлиги хусусида гап кетар экан, бу ерда биз барча сиёсий кучлар, жамоат ҳаракатлари, диний жамоаларнинг ҳам ўзаро аҳиллигини тушунамиз. Ички зиддиятлар кучайиб кетган айрим қўшни давлатларнинг заифлиги ҳам худди ана шу нарсани таъмин эта олмагани оқибатида содир бўлди. Буни ҳаммамиз, аввало, Россия мисолида кўриб турибмиз.

Очиқ айтиш керак: бизда ҳам сен — мусулмон, сен — кофир, деган хуружлар бошланган эди. Айримлар динни қурол этиб сиёсатга аралашишга уриндилар. Тўғрисини айтсак, бундай ҳаракатлар четдан туриб орамизни бузадиган кучларнинг уринишлари натижаси эди.

Шу ўринда мен, Президент сифатида, юртимизда осойишталикни ва хонадонларимизда тотувликни барқарор этишда дин пешволарининг,—жоме масжидларидан то кичик қишлоқларда фаолият кўрсатаётган имомларнинг хизматларини алоҳида таъкидлашни истардим. Бугунги сокин вазиятда уларнинг хизмати катта.

Инсофли, диёнатли, адолатли дин пешволаримиз билан гаплашиб, уларнинг кўнглини билиб, бизни бирбиримизга қарши гиж-гижлашни истайдиган кимсаларга айтмоқчиман:

— Йўқ, жаноблар! Ҳаракатингиз зое кетади! Эл тинчлиги ва ҳалол меҳнат— биз учун муқаддас иймоннинг узвий бир қисмидир!

Муҳтарам халқ ноиблари!

Ҳақли бир савол туғилади: хўш, бизда иқтисодий ислоҳотлар қандай кетяпти? Бирор ижобий натижа борми?

Бор. Яхши, қувонса бўладиган натижалар бор. Ўтган йили бюджетимизда узилиш бўлмади. Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш мўътадил қолди, ҳатто 1 фоиз ошди. Енгил саноатда 17 фоиз ўсишга эришдик.

Бировнинг ҳолига кулиш яхши эмас. Лекин таққосласак айб бўлмас: биз бу кўрсаткичларга собиқ СССРнинг бошқа республикаларида ишлаб чиқариш суръати 50—60 фоиз пасайиб кетган бир пайтда эришдик.

Мисол учун: Ҳамдўстлик Давлатларида 1992 йили нефть қазиб чиқариш газ конденсатини қўшиб ҳисоблаганда, 1991 йилдагига нисбатан 14 фоиз, газ эса 3 фоиз камайди. Шу йилнинг дастлабки ойларида нефть қазиб олиш 15 фоиз қисқарди. Бу ҳол асосий нефть маҳсулотлари — автомобиль бензини, дизель ёқилғиси, ёқиладиган мазут ишлаб чиқариш камайиб кетишига олиб келди.

Ўзбекистонда эса бу даврда аксинча — нефть, газ қазиб чиқариш кўпайди. Нефть — газни қайта ишлаб, маҳсулот олиш йўлга қўйилди. Масалан, ўтган йили нефть чиқариш 16 фоиз, 1993 йилнинг биринчи чорагида эса 9,4 фоиз кўпайди. Газ қазиб чиқариш 2 фоиз ошди. Шу йилнинг биринчи чорагида мазут чиқариш 1,5 марта ошди, бензин, дизел ёқилғиси, шунингдек, қора металл прокати кўпгина кимёвий қоришма ва бошқа маҳсулотлар анча кўпайди.

Бозор иқтисодиётини шакллантириш ва ривожлантириш биз учун энг асосий йўналишлардан. Унинг негизида эса давлатнинг асосий ислоҳотчи сифатида фаол иштирок этиши орқали бозорга ўтиш жараёнини босқичма-босқич амалга ошириш принципи ётади. Бунда ҳар бир босқичга маълум шарт-шароитлар, зарур ҳуқуқий асослар яратилиши лозим.

Хусусий мулкчиликка ҳам муносабат ўзгарди. У мулкнинг бошқа шакллари қаторида тўла эътироф этилди ва ҳуқуқий ҳимояга олинди. Бозор муносабатларини шакллантириш, тадбиркорлик ва ташқи иқтисодий фаолиятни жадаллаштириш, корхоналарни давлат тасарруфидан чиқариш, хусусийлаштириш ва акциялаштириш жараёнларини ривожлантирмоқ учун ҳуқуқий асос яратувчи қонунлар мажмуи қабул қилинди.

Бозор инфраструктурасининг дастлабки куртаклари — биржалар, тижорат банклари, суғурта компаниялари, савдо уйлари, турли ширкатлар, кичик ва қўшма корхоналар пайдо бўлди ҳамда синовдан ўтди.

Республикада корхоналарни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш жараёни ҳам бозор муносабатларининг ривожланишига ёрдам бермоғи лозим. Бугунги кунда унга фақат савдо, маҳаллий саноат ва маиший хизмат тармоқларигина эмас, балки амалда барча халқ хўжалик тармоқларининг корхоналари киритилган.

Натижада корхоналарнинг ташкилий-ҳуқуқий шакллари ўзгариб, яъни давлат корхоналари акцияли, ижара, коллектив корхоналарга айлантирилибгина қолмасдан, балки мулкдорларнинг янги, «учинчи» қатлами вужудга келмоқда. Ижара ва акциядор корхоналарда ишловчиларнинг ўртача сони 210 минг кишидан ортиб кетди, хусусий корхоналарда ишловчилар сони қарийб 50 минг кишини ташкил этади. Кичик бизнес соҳасида 200 мингдан ортиқ одам ишламоқда.

Қишлоқ хўжалигида ислоҳотларни янада такомиллаштириш бошланди. Йил бошидан буён 300 дан ортиқ совхоз давлат тасарруфидан чиқарилди. Уларнинг кўп қисми жамоа ва кооператив хўжаликларига айлантирилди. Қолганлари ижарачиларга берилди ёки мулкчиликнинг бошқа турларига айланди. Апрелнинг бошларига келиб қишлоқ хўжалигида 12,5 мингдан ортиқ деҳқон (фермер) хўжаликлари тузилган бўлиб, уларга 112 минг гектар ер бириктирилган эди. Йилнинг охирига бориб давлат тасарруфидан чиққан қишлоқ хўжаликларининг сони 700 тадан ошиши лозим.

Бироқ, тўғрисини айтиш керакки, корхоналарни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш, акциядорлар жамоасига айлантириш ишлари ғоят сусткашлик билан олиб борилмоқда.

Ҳозирги вақтда давлат корхоналарини мулкнинг бошқа шаклига ўтказиш йўлидаги тўсиқлар олиб ташланди, зарур қонуний ҳужжатлар қабул қилинди, ташкилий шарт-шароитлар ҳам яратилди.

Ҳурматли депутатлар!

Турмушимизда кечаётган ислоҳотлар, ижобий силжишлар ҳақида гапирар эканмиз, шу ўзгаришларнинг асосий омиллари, шартлари, хусусиятлари, борингки, аҳамиятига тўғри баҳо беришимиз зарур.

Ислоҳот бобидаги беш принципимизни кўпчилик мутахассислар тўғри баҳолаётганининг гувоҳимиз.

Ислоҳотларимизнинг асосий шарти бўлмиш биринчи принципимиз, бу иқтисоднинг устунлигидир.

Сиёсатбозликка берилмасдан, ҳар хил мафкуравий тазйиқлардан холи иқтисодий ислоҳотни амалга оширишимиз, аҳволимизни, турмуш даражамизни юксалтиришимиз керак.

Шу принцип билан чамбарчас боғлиқ бўлган ислоҳот йўлидаги яна бир муҳим принцип — шартимиз ҳақида сўзламоқчиман.

Амалга оширилаётган ислоҳотларнинг ижтимоий йўналиши, адолатлилиги ҳар бир фуқаронинг онгига, шуурига етиб бориши зарур.

Буюк аждодимиз Амир Темур айтганларидек: «Бир кунлик адолат — юз кунлик тоат-ибодатдан афзалдир». Шундагина бу ислоҳотлар олға сурилади ва бу ислоҳотларни жорий қилишда кенг омма иштирок этади.

Бу борада ўтган сессиядан бери кўзга ташланадиган талай ишлар қилинди.

Жорий йилнинг фақат биринчи чорагида аҳолининг ижтимоий ҳимоялаш тадбирларига қилинган харажат 35 миллиард сўмдан ошиб кетди. Бу маблағлар нималарга сарфланди? Сарфланган соҳалар жуда кўп. Улардан фақат асосийларини айтай. Аҳолига зарур озиқ-овқат ва бошқа моллар нархларидаги фарқни қоплашга 23 миллиард сўмдан кўп пул сарфланди. Шундан мактаб ўқувчиларига бепул нонушта бериш ва уларни имтиёзли овқатлантиришни ташкил қилишга 2 миллиард сўмдан ортиқ, талабаларнинг имтиёзли овқатланишига 440 миллион сўм сарфланди. Бундан ташқари, коммунал хизматлар бўйича тўловларнинг ва шаҳар транспортида юриш ҳақининг қопланмаган қисми ҳам бюджет ҳисобида, шу мақсадлар учун 4,5 миллиард сўм ажратилди.

Болали оилаларга, келин-куёвларга қарийб 4 миллиард сўм миқдорида компенсация (товон пули) тўланмоқда. Камқонлик дардига чалинган ҳомиладор аёлларни, ёш болаларни ва ёлғиз нафақачиларни бепул овқатлантириш учун бу йил бюджетдан 300 миллион сўмдан кўпроқ пул сарфланди.

Булар озмунча маблағ эмас. Ижро идораларининг вазифаси ана шу маблағларнинг ўз ўрнида ишлатилишини таъминлашдан иборат. Ўйлайманки, ижтимоий ҳимоя масалалари депутатларнинг қаттиқ назорати остида бўлади.

Нарх-наво тинимсиз ўсаётгани туфайли иш ҳақи мунтазам равишда қайта кўриб чиқилаётганини ҳам аҳолини ижтимоий ҳимоялаш тадбирлари сирасига қўшиш керак. Шу йил январь ойидан бошлаб республикада маошнинг ягона тариф сеткаси жорий қилинди. Бундан меҳнатга ҳақ тўлаш системасини тартибга солиш, турли касб ва тоифадаги ходимларнинг иш ҳақида муайян объектив нисбатни белгилаш мақсади кўзланган. Бу эса энг кам иш ҳақи миқдорини ҳам қатъий белгилаш имконини беради.

1992 йил мобайнида нарх-наво ўсишини ҳисобга олиб иш ҳақи, нафақалар ва стипендияларни ошириш тўғрисида 6 марта қарор қабул қилинди. Шу мақсадлар учун 150 миллиард сўмдан ортиқроқ пул сарфланди. Бундан 85 миллиард сўми бюджет маблағларидир. Иш ҳақи ва нафақаларнинг охирги 20 фоиз оширилиши йилнинг биринчи чорагида қарийб 20 миллиард сўмни талаб қилди. Буларнинг ярми бюджет маблағлари ҳисобидан қопланди.

Ҳурматли дўстлар!

Ҳар қайси жамият келажакни кўзлаб яшайди ва унинг пойдеворини имкон қадар мустаҳкамроқ қуришга ҳаракат қилади. Шу нуқтаи назардан қараганда давлатимиз, жамиятимиз эришган буюк ютуқ — Ўзбекистон Республикаси Конституцияси бўлди!

Тўлиқ ишонч билан айтиш мумкинки, Конституция — барча иқтисодий ислоҳотларнинг ҳам, маънавий ислоҳотларнинг ҳам тамал тоши бўлиб хизмат қилади.

Ўйлаб кўрайлик, дўстлар! Россияда бўлаётган беадад тортишувларнинг сабаби—ислоҳотларнинг ҳуқуқий пойдевори йўқлигида эмасми? Бу юрт аҳли ҳалигача Конституциясини қабул этишга улгурмади. Эндиликда, жамиятдаги сиёсий кучлар тарқоқ бир ҳолатга келган пайтда, уни кўпчиликка маъқул топтириш ва айниқса қабул қилиш жуда оғир кечади.

Муҳтарам халқ депутатлари!

Ўзбекистон Конституциясини ишлаб чиқиш ва уни муҳокама этишда бутун халқимиз иштирок этди. Бу машаққатли ва катта саботни талаб этадиган ишда сизлар — халқ ноибларининг муносиб хизматларингизни яна бир марта таъкидламоқчиман ва халқимиз номидан сизларга миннатдорлик изҳор этмоқчиман.

Бу ҳужжат энг илғор ғояларни ўзида жо этганини, унинг энг демократик анъаналар асосида яратилганини бугунги кунда бутун жаҳон тан олмоқда. Мана, беш ойдирки, ана шу буюк ҳужжатга таяниб яшамоқдамиз. Унинг ҳаётбахш таъсирини ҳар қадамда аниқ сезиб турибмиз.

Конституциямизга асосан, Конституциямиз талаблари билан қиёслаб тайёрланган ва мазкур сессиямизда сиз, ҳурматли депутатлар кўриб чиқадиган янги қонун ва қарорлар ҳаётимизда, ўтказаётган ислоҳотларимизда албатта ўзининг муносиб ўрнини олади, деб ўйлайман.

Ҳурматли ноиблар!

Ислоҳотларнинг ҳуқуқий негизлари бақувват, деб айтдик. Мустақиллик эълон этишдан олдин ҳам, кейин ҳам бизлар бир қанча фармон ва қонунлар чиқардик. Бугун уларнинг қайси даражада бажарилаётганини текширишга ҳам кўп нарса боғлиқ.

Агар биз қонун чиқарсаг-у, унинг ижроси бўлмаса — унда нима деган одам бўламиз? Халқ қонунга қандай ишонади? Ижро этилмаган қонун кимга, нимага керак?

Иқтисодий зарарни у ёққа қўйиб турайлик, лоқайдлик етказадиган маънавий зарарни нима билан ўлчаса бўлади?

Афсуски, ҳурматли депутатлар, бизнинг қонунчилик борасидаги меҳнатимизнинг қадрига етмайдиган, бепарво, лоқайд, калтабин раҳбар ва фаоллар борки, улар билан орани очиқ қилиб олишимиз керак.

Мустақил республикамизнинг қонунлари, Конституция талаблари, Президент фармонлари айрим жойларда эътибордан четда қолганини кўриш қийин эмас. Бунга ҳар қайси вилоятдан, туманлардан, кўпгина хўжаликлардан етарли мисоллар топиш мумкин.

Ўз вақтида қаттиқ чора-тадбир кўрилмаса, бундай салбий оқимнинг олди олинмаса, қабул қилинган қарорларнинг баҳоси икки пул. Ўзимизнинг ҳам обрўйимиз ундан баланд бўлмайди. Мансабдорлик умримиз ҳам узоқ чўзилмайди.

Ҳурматли юртдошлар!

Биз жиноятчиликка қарши аёвсиз кураш бошладик. Республика Президенти девони ва бошқа давлат ташкилотларига бу ишларимизни маъқуллаб, уларни дадил давом эттиришимизни талаб этиб минглаб хат ва телеграммалар келиб турибди.

Талончилик ва ўғрилик қилаётган, инсонлар йиққан мол-мулкни дўқ-пўписа билан тортиб олаётган, рэкет билан шуғулланаётган шахсларнинг қилмишини қандай баҳолаш мумкин? Мансабни эгаллаб, ундан иложи борича фойда олишга интилаётганларни ким дейиш мумкин? Ҳатто бошқарув ва ҳокимият идораларидаги айрим лавозимдорлар ҳам ана шундай кишиларнинг ўз ҳимоясига олаётганига нима дейсиз? Халқ фаровонлиги учун тиним билмай ишлашдек шарафли масъулиятни англамаган, ўзларига билдирилган ишончни оқламаган ҳокимларни кўриш айниқса ачинарли эмасми?!

Халқ вақтинча давом этаётган қийинчиликларга чидаши мумкин, лекин билиб қўяйлик, такроран айтаман: адолатсизликка чидамайди! Буни унутиш масъул лавозимдаги шахсни бамисоли устунлари чириб қолган бинога ўхшатиб қўяди.

Халқ қаллоб ва юлғичларни кўриб-билиб турибди ва ҳеч қачон кечирмайди. Халқнинг сабр-тоқати чексиз эмас, қилмиш-қидирмиш деганларидек, жиноятчиларга айбига яраша жазо бериш даркор. Жиноий жазодан қутулиб қолиш мумкин. Аммо, худонинг қаҳри, халқ нафрати ва лаънатидан қочиб қутулиб бўлмайди. Халқнинг назаридан қолиш, ҳаром йўл билан орттирилган бойлик бир кунмас-бир кун муқаррар тешиб чиқади.

Азиз халқ вакиллари!

Ҳозирги кунда ҳар бир раҳбар кадрнинг қанчалик масъулият билан ишлаши ҳамда соф виждонлилигига кўп нарса боғлиқ. Раҳбар фаолиятини баҳоловчи бош мезон унинг ишни ташкил қила билиш қобилиятидир. Раҳбар ишни шундай ташкил қилсинки, одамлар: ҳа, бу халқ фаровонлиги йўлида ғамхўрлик қилувчи ва уни ҳамма нарсадан юксак қўювчи раҳбар, дея олсин.

Бир гапни алоҳида таъкидламоқчиман. Илгари раҳбарларнинг обрўсини унинг лавозими, ўтирган биноси, ёнида туриб қулловчи тирговичлари ҳал қилган бўлса, бугун шуни аниқ тушунишимиз лозим — қуруқ савлату, ўзганинг ёрдами билан ҳеч нарсага эришиб бўлмайди. Сабаби — бугун халқимиз анча сезгир ва савияси ҳам аввалги эмас — ўсган ўзгарган.

Шуни айтишим керакки, раҳбарларнинг кўпчилиги республикамиз олдида турган оғир масалаларни тушунади ва янгичасига ишлашга ҳаракат қилмоқда. Аммо орамизда бировларнинг пинжига кириб олиб, ҳеч ким билан муносабатни бузмасликни шиор қилган кимсалар ҳам борлигини дангал айтиш керак. Улар ҳар қандай сиёсат, ҳар қандай ҳокимиятга бирдек мослашиб кетавершлари мумкин. Қариндош-уруғлари ва таниш-билишларининг илтимосини халқнинг, оддий кишиларнинг эҳтиёжидан юқори қўювчи худбин, масъулиятсиз кишилар ҳам бор.

Йўқ, ислоҳотимизнинг тақдирини асло булар ҳал этмайдилар. Бизда она ватан манфаатларини ҳар нарсадан устун қўювчи чинакам ватанпарварлар, буюк Ўзбекистон давлатини барпо этиш ишига чексиз содиқ кишилар бор. Келажак шуларнинг қўлидадир.

Азиз дўстлар!

Раҳбарнинг ишига халқ ўзи баҳо беради. Энг олий ҳакам — вақт. Раҳбарлик лавозимига кўтарилган кишиларнинг энг буюк, энг муқаддас вазифаси — уни тарбия қилган, билим берган, юксак мартабага олиб чиққан халқига сидқидилдан хизмат қилиш.

Яна бир эски касаллигимиз ҳақида ҳам икки оғиз гапирмасам бўлмайди. Президент, Президентлик лавозимида ўтирган одам ҳам сизга ўхшаган бир инсон. Уни доҳийлаштириш шарт эмас. Умуман, мен сохта обрўга қаршиман.

Афсуски, кейинги пайтларда менинг шахсимни улуғлаш касали пайдо бўляпти. Бундай ҳаракатга ўтган кишилар, эҳтимолки, яхшилик қиляпман, деб самимий ўйласалар ҳам, аслида менга душманлик қиляптилар. Сезиб қолдимки, кўчаларда ҳам битта-иккита суратларим пайдо бўляпти. Бунга чек қўйиш керак.

Агар менинг камтарона хизматим маъқул бўлса, халқимизга минг бор қуллуқ, таъзим қиламан. Лекин, биродарлар, бу — менинг раҳбарлик бурчим, халқимга фарзандлик бурчим.

Кейинги пайтларда яна бир ҳол ўта расм бўлди: турли-туман мажлис ва йиғилиш иштирокчилари номидан республика Президентига садоқат изҳор этувчи хату мурожаатномалар кўпайиб кетди.

Йўқ, биродарлар, бунақаси ярамайди! Агар ҳаммамиз яхши ишласак, ишимиз халқимизга манзур бўлса элнинг оғирини енгил қилсак — шунинг ўзи кифоя.

Хулоса шуки, раҳбар шахс, айниқса, энг олий раҳбар бу касалликка берилмаслиги лозим. Ақли жойида бўлса, узоқни кўра билса, бу иллатга ўз вақтида қарши туриши керак.

Бу шундай ёмон ва маккор дардки, унга чалинган одамнинг тузалиши қийин, уни иситмаси чиққан пайтидаёқ бартараф этмаса, кейинги хуружи кучайиб кетиши мумкин.

Ўз қадрини билган раҳбар мақтовга зор эмас. Албатта, юртга бош бўлиш ҳаммага ҳам насиб этавермайди. Бу ҳам — Оллоҳнинг инояти. Худо берган оғир, масъулиятли бурчни оғишмай, доҳийлик касалига берилмай ҳалол адо этиш учун жуда катта ақл-идрок ва фаҳм-фаросат керак.

Ҳамонки юртимизда яхши ишлар бўлаётган экан, ислоҳотларнинг мароми тузук экан, келинглар, Президент Каримовни эмас, унга ишониб овоз берган халқимизни, меҳнаткаш ва бардошли халқимизни улуғлайлик!

Муҳтарам дўстлар!

Бизнинг энг улуғ мақсадимиз, энг улуғ ғоямиз, энг улуғ шиоримиз шуки, **Ўзбекистоннинг битта йўли бор: мустақилликни мустаҳкамлаб, истиқлолни мустаҳкамлаб — олға юриш.**

Мафкурамиз, тутган йўлимиз, бор ғайратимиз ана шу улуғвор ниятга йўналтирилиши керак. Халқимизни, барча сиёсий кучларни, жамоат ташкилотларини якдил, бир жон, бир тан қиладиган ғоя ҳам аслида шу.

Биз бугунга қадар анча ишларни амалга оширдик. Олдимизда эса бундан ҳам улканроқ вазифалар турибди.

Аввал айтиб ўтганимдек, бизни танлаган йўлимиздан ҳеч ким ҳеч қачон қайтаролмайди. Зотан, Ватанга бўлган меҳру муҳаббат ҳар қандай муаммони ечишга, ҳар қандай ёвуз кучни енгишга қодирдир. Энди ортга йўл йўқ. Ўзбекистон истиқболини собитқадамлик билан барпо этмоғимиз зарур. **Бу йўлда иккиланмоқ, манфаатпарастликнинг майда-чуйда ташвишларига ўралишмоқ — Ватанга, халққа келажак авлодга хиёнат бўлади!**

Ўзбекистон манфаати ҳар қандай шахсий манфаатдан баланддир. Ватанга хизматкор бўлайлик! Нақадар буюк замонда яшаётганимизни унутмайлик!

Бугун биз истиқболдаги буюк мамлакат — Ўзбекистоннинг бўй-бастини режалаб турибмиз. У эртага қандай бўлиши сизу бизнинг бугунги ҳаракатимизга, тадбиркорлигимизга, иймону виждонимизнинг поклигига ва ватан манфаатини шахс манфаатларидан қай даражада устун қўя олишимизга боғлиқдир.

Биз истиқлол шарофати билан кўп қадриятларни — иймонимизни, миллий ғуруримизни озодликни бир сўз билан айтганда, парвардигорни қайтадан чинакамига танидик. **Энди вазифа — боболаримизнинг поймол этилган орзу-умидлари ҳаққи, авлодларимизга, сизу бизнинг фарзандларимизга бутун дунё билан теппа-тенг бўлилашадиган буюк Ўзбекистонни мерос қилиб қолдирмоқдир.**

Истиқболдаги Ўзбекистон Ватан озодлиги насиб этмаган боболаримизга улуғвор ҳайкал бўлажак! Ўзбекистоннинг шуҳратига шуҳрат қўшувчи фарзандларимизга муқаддас бешик бўлажак!

Ватан кўнглимизда бўлса, Оллоҳ ишимизга ҳамиша мададкор бўлгай!

1939 ЙИЛНИНГ октябрида Қирғизистон давлат педагогика институтининг физика-математика факультетини тамомлаб, энди муаллимлик қила бошлаган Бурхон Ҳасанович Сирожиддиновни армия сафига чақиришди. У артиллерия қисмида хизмат қила бошлади. 138-артиллерия полкининг икки ойлик курсида ўқишни тугатгандан кейин катта сержант унвонида взвод командирининг ёрдамчиси этиб тайинланди. Краснодар ўлкаси Саратовск станциясининг хушманзара Горячие овуки қишлоғида полкнинг ўқув лагери бор эди. Шу ерда ёзнинг бошланишидан то кеч кузгача машқлар ўтказиларди.

1941 йилнинг 22 июнида нонуштадан кейин югур-югур бошланди. Ҳамма: «Уруш бошланибди», — дерди. Митинг бўлди. 1—1,5 соат ичида полк сафда турарди. Кечаси Краснодар темирйўл бекатига етиб келинди.

Барча олий маълумотлиларни Ростов артиллерия билим юртига ўқишга юборишди. Бурхон Сирожиддинов эса ўқимасдан зобитликка шошилинч равишда имтиҳонлар топширди ва унга 1941 йилнинг августида тегишли гувоҳнома билан елкасига кичик лейтенант погони тақиб қўйилди.

Августнинг охирида полк Краснодарга келди.

1941 йилнинг сентябрида 995-танкларга қарши 122 миллиметрли тўплар артиллерия полки тузилди ва фронтга жўнатилди. Б. Сирожиддинов топографик разведка взводининг командири қилиб тайинланди, унинг ихтиёрида 30 аскар ва бир юк машинаси бор эди.

** Қаҳрамонлар орамизда*

ЖАНГГОҲЛАРДА ТОБЛАНГАН

Полк Смоленскка яқинлашганда немисларнинг ҳужуми давом этарди. Полк ўрмонга жойлашди. Смоленск — Москва шоҳкўчасида тўпларнинг тўғридан отишларига қарамай, немис танкларининг ҳужумини тўхтатиб бўлмасди. Смоленск остоналаридаги қишлоқлардан бирига душман штаби жойлашди.

Полкнинг ташқи олам билан алоқаси узилди. Юқоридан ҳеч қандай топшириқ, кўрсатма йўқ. Полк қўмондонлиги нима қилишни билмасди. Шу вақтда фашистлар чап ва ўнгдан полкни айланиб ўтишди ва қисм қуршовда қолди. Полк командири ўрмон орқали ёриб ўтишга қарор қилди. Аммо чекиниш вақтида полк ботқоқликка тўғри келиб, тўплар ботиб қолди. машиналар юролмасди. Кундузи немис самолётлари рўпарадан отишарди. Полкда эса зенит артиллерияси йўқ эди. Озиқ-овқат тугаб, бир неча кун тамадди қилинмади. Нима қилиш керак? Зобитлар йиғилиши чақирилди. Унда тўплар, машина ва бошқа техника душманга ўлжа бўлмаслиги учун, уларни ишдан чиқариш, тўпларнинг қулфларини ботқоққа ташлаш, стволларига лой тўлдириш, қолганларини портлатиш, синдириш тўғрисида келишилди. Қуршовдан чиқиш учун шоҳкўчанинг икки томонига гитлерчиларни чалғитиш мақсадида жанговар гуруҳлар ажратилди, полк эса ўртадан қуршовдан чиқиб кетди ва Москвага қараб йўл олди. Москва яқинидаги Дубки деган жойда тўхтаб, полк қайтадан ташкил қилинди ва Москва остоналарида бўлган жангларда қатнашди.

Гжатск атрофида бўлган жангларда Б. Сирожиддинов биринчи марта снаряд парчаларидан 1941 йил октябрида ярадор бўлди. Медсанбат, тиббиёт қисми йўқ. Ярадорларни йиғилиш жойига тўплаб, биринчи тиббий ёрдам кўрсатишди ва яна жангга отланишди.

Б. Сирожиддинов ўз полки билан Белоруссия, Польша, Шарқий Пруссияни озод қилишда қатнашди. 1944 йилнинг июлида Белоруссияни озод қилишда артиллерия бригадаси разведкасининг бошлиғи Б. Сирожиддиновга алоҳида топшириқ берилди... Б. Сирожиддинов ва унинг дўстларига саф олдида раҳматнома эълон қилинди, ҳукумат мукофотига тақдимнома юборилди.

1945 йилнинг февралида фронт қўмондони, Маршал Рокоссовскийнинг буйруғига асосан Бош Қўмондонлик Ставкаси 143-тўпчи артиллерия бригадаси штаб бошлиғи ўринбосари, майор Б. Ҳ. Сирожиддинов Москва вилояти Коломна шаҳридаги Қизил Армиянинг Олий штаб артиллерия мактабига ўқишга юборилди.

Урушдан кейин 1945 йилнинг июнидан Подольск артиллерия билим юртида дарс бера бошлайди. Билим юрти бир йилдан кейин тарқатилади.

Ватан уруши жангоҳларида чиниқиб, бой ҳарбий билимга эга бўлган Бурхон ака Москвада ҳарбий олий ўқув юртларида дарс берди. Кейинчалик республикамиз фуқаро мудофааси, ички қўшинлар соҳасида раҳбарлик лавозимларида ишлади.

Бурхон Ҳасанович Октябрь инқилоби, Меҳнат Қизил Байроқ, биринчи ва иккинчи даражали Ватан уруши, учинчи даражали «Ватанга хизмати учун» орденлари, ўндан ортиқ жанговар медаллар, кўкракка тақиладиган «ИИБнинг хизмат кўрсатган ходими» нишонининг нишондоридир.

У камтарлиги, софдиллиги ва сафдош дўстларига бўлган меҳрибонлиги билан ажралиб туради. У фахрли дам олишда бўлишига қарамай, дам олишни билмайди. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги уруш ва ички хизмат идоралари фахрийлари республика ташкилотининг раиси, уруш ва меҳнат фахрийлари Тошкент шўъбаси раиси сифатида ўзининг бой жанговар тажрибасини ёш авлодни тарбиялашга сарфламоқда.

Уруш ва меҳнат фахрийси, генерал-лейтенант Бурхон Ҳасанович Сирожиддиновнинг ҳаёт йўли ёш авлодга ҳар томонлама ибратлидир.

Расул ҲОШИМОВ,
истеъфодаги ички хизмат полковниги, ҳуқуқшунослик фанлари номзоди.

РАҚАМЛАР ТИЛИ БИЛАН

- Ватан уруши йилларида Ғарбдан Ўзбекистонга 100 дан ортиқ саноат корхоналари кўчириб келтирилган эди.
- Ўзбекистон уруш йилларида 4 миллион тоннадан ортиқ пахта етказиб берган.
- Мудофаа жамғармасига Республикамиз халқи 649,9 миллион сўм пул топширган.
- Ўзбекистон 2 миллиондан ортиқ кишини, шу жумладан 200 минг болани ўз қучоғига олди.
- 1941 йилда Ўзбекистонда ҳаммаси бўлиб 19 та концерт бригадаси ташкил этилган бўлиб, унинг атрофига 200 нафардан ортиқ санъаткор уюшган эди. Улар жангчилар учун 4,5 мингдан ортиқ концерт беришган.

** Ғалаба кунининг 48 йиллигига*

ЯҚИНДА «Оқшом» газетасида куюнчаклик билан ёзилган бир мақолага кўзим тушиб қолди. Мақолани мириқиб ўқиб чиқдим. Бир чеккаси тиббиёт ходими бўлганимдан таёқнинг бир учи менга ҳам тегди, бундан тегишли хулоса чиқардим. Айни дилдаги гаплар хўп топиб айтилган. Мақола муаллифи уруш ва меҳнат фахрийси Эркин Жабборов эди.

— Ие, ўзимизнинг Эркин акаку! — деб юбордим азбаройи суюниб кетганимдан. Сабаби, сўнгги пайтларда иш, ҳаёт ташвишлари билан бўлиб, очиғи бу ҳокисор, ҳожатбарор одамни анчадан бери кўрмай, «йўқотиб» қўйган эдим. Хотирамда Эркин ака билан боғлиқ воқеалар бирин-кетин жонлана бошлади.

ОЛОВЛИ ГУЛДАСТА

Гапни қисқа ва лўнда қилиб тушунарли гапирадиган, бир гапириб, ўн куладиган бу бағри дарё, сахий инсон 1955—62 йилларда болаларнинг севимли журнали «Гулхан»да бош муҳаррир бўлиб ишлаган даврларида Ғафур Ғулом, Мақсуд Шайхзода, Ғайратий, Миртемир домла, Мирзакалон Исмоилий, Раҳмат Файзий, Шуҳрат, Ҳабиб Нуъмон, Носир Фозил, Маҳмуд Мурод, Наримон Орифжон каби меҳр-шафқатли, инсоф-диёнатли, имони бутун, эътиқоди мустаҳкам одамларни муҳарририят атрофига тўплагандилар. Энди адабиёт оламига атакчечак қилиб кириб келаётган гулғунча ёшларнинг қалбига ҳаёт ишқи, она-Ватан меҳри-муҳаббати, юртга садоқат ҳис-туйғулари чўғи, ўт-оловини солиб, уни алангалатиб, ҳақиқий кўз қамашадиган катта машъала, гулхан ёққанлардан бири эдилар. Ўша пайтлар бу оромбахш гулхан атрофида исиниб, унинг тафтидан баҳраманд бўлган ёшларнинг барчаси кейинчалик ҳаётда ўз йўлларини топиб кетишгани, устозлари ўгитига содиқ қолишгани, айниқса, қувонарлидир. Шу жумладан камина ҳам ушбу гулханнинг илҳомбахш нурларидан баҳраманд бўлганимдан бир умр миннатдорман.

Эсимда, 1958 йилнинг ёз ойларидан бирида устозим Ҳабиб Нуъмон билан марказий телеграф яқинидаги нашриёт биносида жойлашган «Гулхан» журнали таҳририятига бориб, Эркин аканинг қабулларида бўлиб баъзи режаларимизни келишиб олган эдик. Кейин икковлари уч-тўрт қур шахмат ўйнашди. Назаримда ҳисоб тенг бўлди. Иш вақти тугагани боис, уйга бирга кетадиган бўлдик. Ҳабиб Нуъмон, Эркин ака, Наримон Орифжон ва мен Навоий кўчаси бўйлаб, Ҳадра орқали Чорсуга келдик. Самарқанд Дарбоза кўчасига кираверишда, ўнг қўлда, кўча юзида Эркин ака тўхтаб, бизни қўярда-қўймай, бир пиёла чойга таклиф қилдилар. Кўркам ҳовлининг мўъжазгина, салқин хонасида дарров дастурхон ёзилди. Қизиғи шуки, дастурхонга нон-чойдан аввал, каттагина шахмат тахтаси келтирилди. Энди икки устоз устки кийимларини ечиб, шахмат жангини бошлаб юборишди. Икковлари ҳам пешоналарини тириштириб, чуқур хаёлга ботиб, бирлари олиб, бирлари қўйиб папирос тутатишар, Эркин ака баъзан уйни кўтаргудай бўлиб, хахолаб кулса, Ҳабиб Нуъмон миқ этмасди. Наримон ака бўлса, ўйинни қизиқтириш учун атайин ора-чора ҳазилюмуз гап ташлаб, уларнинг жиғига тегарди:

— Оқлар тамом бўлди-я, эсизгина! Ўйинни тугатса ҳам бўлади энди.

— Ие, қора устун келиб қолди-ку! Филни суринг, филни!

Улар бунга бепарво, ўз билганларидан қолишмасди. Беш-олти қур ўйнагунларича, серқатиқ, сермурч мошхўрда ҳам сузилди. Мошхўрда совугунча бир-икки марта ўйин давом этди. Менимча, ўйин дуранг бўлди. Ўйин тугаган бўлса ҳам, уларнинг ниманидир ўйлаб хаёл суришларидан уни ўзларича таҳлил қилишарди чоғи. Мошхўрдани ичиб бўлгач, уйимизга кетиш учун отландик. Ташқарига чиққанимизда Эркин ака тегажаклик қилиб:

— Барибир сизни қолдираман, — десалар, Ҳабиб ака ҳам бўш келмай:

— Аввал дона суришни яхши ўрганиб олинг, — дедилар.

Йўлда кетар эканмиз, Ҳабиб ака бизга дедилар:

— Жуда каллали йигит-да бу. Уни шахматда ютиш осон эмас. Абдужаббор қорининг ўғли бўлади. Оталари бизни мактабда ўқитганлар. — Етти ўлчаб бир кесади, — қўшиб қўйди Наримон ака, — ҳамма кучларни билиб-билиб тўғри тақсимлайди. Кейин кетма-кет шиддат билан ҳужумга ўтади. — Уруш кўрган одам-да, уруш кўрган. Разведкани пишиқ қилади.

Мен ўша пайтларда кўзимга ёш бўлиб кўринган, чаққонгина, чайир Эркин аканинг уруш кўрганлигига очиғи ишонмаган эдим. Кейин билсам...

«Гулхан» журналининг 1970 йилдаги 5-сонида Эркин аканинг «10—17 тепалиги» номли полкдош ўртоқларига бағишланган воқеий ҳикояси босилиб чиқди. Унда ўзбекистонлик жангчи Эрмат Жумановнинг жанговар фаолияти, тўрт йиллик қонли жангнинг бир лавҳаси қизиқарли тасвирланган.

Ҳикояни диққат билан ўқиб чиққан одам унинг қаҳрамони Эрмат Жуманов ўзимизнинг камтарин, оловқалб инсон, моҳир мураббий ва устоз Эркин Жабборов эканлигига заррача шубҳа қилмайди.

Ҳа, мардона жангу жадаллар ва тинч меҳнат фронтида мардлик, жасорат кўрсатган минглаб Эрмат Жумановлар, Васильевлар, Эркин Жабборовлар...

Ҳар йили 9 Май куни кўчалар, хиёбонларга чиқишади. Улар кундузи гул кўтариб, қуролдош дўстлари дафн этилган қабристонларни зиёрат қилишади сукут сақлаб, уларни ёд этишади. Кечқурун эса, невараларини етаклаб, боғ, кўча сайрига, мустақиллик хиёбонига Буюк Ғалаба шарафига берилажак мушак томошасига чиқишади...

Ана, осмон бирдан ёришиб кетди! Бутун дунёга жар солиб, ер ва само тўп савдоларидан гумбурлай бошлади. Ғолибларга эл-юрт таъзим қилиб, уларнинг устидан оловли гулдаста соча бошлади! Ҳаммаёқни «Ура!» садолари тутиб кетди! Яшасин тинчлик, омонлик, мустақиллик!

Искандар РАҲМОН,
истеъфодаги тиббий хизмат подполковниги.

⊙

Шаҳримизда уруш қаҳрамонлари шарафига тикланган ёдгорликлар жуда кўп. Улар маҳаллалардан, мавзелардан, даҳалардан қонли жангга кетиб, қайтиб келмаганлар ёдини ҳамиша хотирамизга солиб туради. Биз ёдгорликларга боқиб ўша суронли уруш кунларини эслаймиз, тинчликнинг қадри нақадар баландлигини ҳис қиламиз.

Шайхонтоҳур туманидаги Самарқанд Дарбоза маҳалласида ҳам уруш қурбонлари хотирасига ёдгорлик қад кўтарди.

СУРАТДА: уруш фахрийлари ёдгорлик ёнида. Ким билсин уларнинг хотирасида нималар жонланаяпти экан!

Равиль Альбеков сурати.

⊙

** Ҳужжатлар ҳикоя қилади*

ЎЗБЕКИСТОН МАДАДИ

«ҲАММА нарса фронт учун, ҳамма нарса Ғалаба учун!» Улуғ Ватан уруши йилларида республикамиздаги турли миллат ва элатларни ана шу ягона фикр ва туйғу янада жипслаштирди. Кўплаб ўзбекистонликлар кўнгилли бўлиб фронтга йўл олдилар. Улар жанг майдонларида зўр мардлик ва мислсиз жасорат кўрсата бошлашди.

Уруш ғарбда давом этарди. Мамлакат шарқида эса қисқа муддат ичида асосий ҳарбий саноат ишлаб чиқариш базаси вужудга келган эди.

Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари тарихи музейида сақланаётган ҳужжатлар, расмлар, турли буюмлар бизга ҳамон ўша суронли йилларни, кечмиш воқеаларни ёдга солади. Республикамиз меҳнаткашларининг фронт орқасидаги фидокорона меҳнати, ғалаба соатини тезлаштириш учун қўшган ҳиссаси ҳақида ҳикоя қилади. Расмлар, турли ҳужжатлар уруш йилларида саноат корхоналаридаги меҳнат жараёнларини акс эттиради. Барча халқлар учун энг оғир синов йилларида юздан ортиқ саноат корхоналари Ўзбекистонга кўчириб келтирилган эди. Амалда эса ҳаммаси бўлиб бу ерда 280 та янги завод ва фабрикалар барпо этилган эди. Республикамиз меҳнаткашлари армия ва флотни мукаммал қурол-аслаҳа, аскарларини кийим-кечак билан таъминлаш учун бутун куч ва имкониятларни сафарбар этди.

Республикамиз фронт учун кўплаб самолётлар, мина ва снарядлар етказиб берди. Саноат корхоналарида ишлаб чиқарилган авиабомбалар, снаряд ва миналар, алоқа симлари ҳам фронт учун асқотди.

Ўрта Осиё республикалари ва бизнинг республикамизнинг қазилма бойликлари ҳам кўргазмалардан жой олган. Улар қурол-яроғ ишлаб чиқариш учун зарур эди. Мана, кўргазмалардан бирига буғдой бошоқлари, оппоқ пахта ҳам қўйилган.

Ўша пайтларда халқ оммаси орасида армия учун озиқ-овқат жамғармаси ташкил этиш учун ватанпарварлик ҳаракати кенг қулоч ёйди. Бутун мамлакат бўйлаб ҳарбий техникани қуриш учун пул маблағлари йиғиш авж олди.

Расмлардан бирида «Ўзбекистон комсомоли» бронепоезди акс этган. Бу бронепоезд республикамиз меҳнаткашлари маблағи ҳисобига қурилган эди. Уруш йилларида улар мудофаа фондига 649,9 миллион сўм пул топширишган. Ўзбекистонликлар маблағи ҳисобига қурилган «Ўзбекистон 20 йиллиги» танк колонналари, «Ўзбекистон комсомоли» бронепоездлари жанг майдонларида фашистларга қирон келтирдилар. «Совет Ўзбекистони», «Ўзбекистон колхозчиси» номли танк колонналари ва авиаэскадрильялар ана шу ном остида жанг қилдилар.

Фронтга деярли ҳар куни эшелонлар жўнатиларди. Улар жангчиларга озиқ-овқат, совғалар, иссиқ кийимлар элтарди. Ҳаракатдаги армияга республикамиз вакиллари делегацияси тез-тез бориб турарди. 1942 йилда Ленинград фронтига борган ўзбекистонлик делегация аъзолари тушган сурат эътиборимизни тортди.

Республикамиз меҳнаткашлари яна бир давлат аҳамиятига эга бўлган муҳим вазифани бажардилар. Жангда ярадор бўлган аскарларнинг саломатлигини тиклаш, уларнинг соғлиғини мустаҳкамлашга ҳам муносиб ҳисса қўшишди. Ана шу мақсадда Тошкентда ҳам даволаш муассасалари — госпиталлар ташкил этилди. Бу ерга кўплаб ярадор жангчилар келтирилди. Шифокорлар уларнинг кўпларининг дардига малҳам қўйиб, сафга қайтаришга муваффақ бўлдилар. Бу ерга уруш туфайли бошпанасиз қолган, урушдан зарар кўрган кишилар кўчириб келтирилди. Ана шу мусибатли кунларда Ўзбекистон 2 миллиондан ортиқ кишини, шу жумладан 200 минг болаки ўз қучоғига олди. Кўплаб оилалар уруш болаларини асраб олдилар. Тошкентлик темирчи Шоаҳмад Шомаҳмудов ўз рафиқаси Баҳри опа билан 8 миллатга мансуб 15 болани фарзанд қилиб олди. Бу халқимизнинг одамийлигини кўрсатувчи ажойиб саҳифалардан бири холос.

Республикамиз адабиёт ва санъат ходимлари ҳам четда тура олмадилар. Улар урушнинг дастлабки кунлариданоқ халқимизни душманга қарши муқаддас жангга чақирдилар. Ана шу суронли кунларда ёзувчи ва шоирларимиз ўз қаламларини қуролга айлантирдилар. Ана шу йилларда куй ҳам, шеър ҳам, рақс ҳам душманга қарши қурол хизматини ўтарди. Музейдаги турли буюмлар, суратлар, ҳужжатлар фронт концерт бригадалари фаолиятини акс эттиради.

Н. Ёқубов раҳбарлигидаги концерт бригадаси сурати. Бу сурат 1942 йил январь ойида улар ғарбий фронтда олдинги маррада концерт берганликларидан сўнг олинган.

1941 йилда Ўзбекистонда ҳаммаси бўлиб 19 та концерт бригадалари ташкил этилган эди. Унга 200 дан ортиқ санъаткорлар бирлашган эди. Ана шу катта жамоага бирлашган концерт бригадалари жангчилар учун 4, 5 мингдан ортиқ концерт бердилар. Ана шу рақамлар ортида ўйлаб кишиларнинг ҳаёт-мамоти, севимли санъаткорларимизнинг жасорати бор.

Ўз санъати билан халқимиз қалбини ром этган Тамарахоним, Гавҳар Раҳимова, Лиза Петросоваларнинг ҳаракатдаги армия жангчилари олдидаги чиқишларини акс эттирган суратлар ҳар бир томошабин диққатини ўзига тортади.

Ҳужжатлар, ёдгорликлар... Улар бизга ўша суронли йиллар воқеаларини ёдга солади. Халқимизнинг ғалаба соатини тезлаштиришдек улуғ ишга қўшган беқиёс ҳиссаси ҳақида сўзлайди.

Марғуба МИРЗАЕВА.

ДОВЮРАК

УРАЛ бўйи ҳарбий округига қарашли қисмда ҳарбий хизматни ўтаб бўлган йигитлар ўз уйларига кетиш учун ҳозирлик кўришарди. Бироқ даҳшатли уруш бошланди. Расулмат ака хизмат қилган 188-дивизия Латвия билан Калинин вилояти оралиғидаги Себеж ҳарбий шаҳарчасига жойлашган эди. Эндигина 24 баҳорни қаршилаган йигит душман билан шу ерда рўбарў келди. Шу аснода Расулмат Нуриллаевни командир ўз ҳузурига чақирди:

— Ўртоқ Нуриллаев, сапёрларни олиб, орқа томонга бориб, мудофаани эгаллагунимизча кўприкни портлатасизлар, гитлерчилар дарёдан ўтишига йўл қўймаймиз, — деди жиддий оҳангда.

Қоронғу тун. Сапёрлар юк машинасида кўприк томон йўл олдилар. Улар кўприк тагига мина қўйиб бўлгач, бир чеккада туриб, йўлни кузата бошлашди. Тонгга яқин душман танклари, мотоциклларининг гуриллаган даҳшатли овози эшитила бошлади. Улар шитоб билан кўприк ўртасига келганда кучли портлаш рўй берди. Фашистлар қурол-аслаҳасию аскар, зобитлари сувга ғарқ бўлди. Жангчилар қўмондонликка бу воқеани маълум қилишди.

— Раҳмат, азаматлар! — дея олқишлашди уларни қисмдагилар. Душманга катта талафот етказиб, ўз жангчиларимизни омон сақлаб қолганликлари учун ташаккурнома эълон қилишди.

Қаттиқ жанглар билан орқага чекинишга мажбур бўлган аскарларимиз йўл-йўлакай душманга катта талафот етказишарди. Ниҳоят Волга дарёсининг бош қисми Селегер кўлида фашистлар ҳужумини тўхташига муваффақ бўлинди. Орада қорли-қировли кунлар бошланди. Кўлларнинг усти муз билан қопланди. Жангчиларга чанғилар берилди. 33-Холмск дивизиясида разведка ротаси тузилди. Унга энг тажрибали ҳарбий мутахассислар, аскарлар, зобитлар танлаб олинди. Улар орасида Расулмат ака ҳам бор эди.

Расулмат Нуриллаев хизмат қилаётган чанғичи батальоннинг разведкачилар гуруҳига навбатдаги топшириқ берилди: ўрмонзорлар оралаб бориб, тумтарақай ортига чекинаётган душман йўли тўсилсин.

200 дан кўпроқ чанғичилар бир кечаю кундуз ўрмон оралаб 160 чақирим йўл босишди. Ва ниҳоят Денисова қишлоғига чиқишди. Москва остоналаридан чекинаётган гитлерчилар эрта тонгда оппоқ қор билан қопланган йўлда пайдо бўлишди.

Қишлоқ аҳолиси ҳам, жангчилар ҳам то улар яқин келмагунча ўқ узишмади. Фашистлар қишлоққа қадам қўйишлари билан барча

қурол турлари тилга кирди. Машиналар ўт-аланга ичида қолди. Фашистлар қаттиқ саросимага тушдилар. Шу куни кечгача шиддатли жанглар давом этди. Гитлерчилар ёнувчи ўқ, снарядларни ишга солишди. Қишлоқни аланга олди. Гитлерчилар ҳар қанча уринишмасин, жангчиларимиз уларнинг қишлоқдан ўтишига йўл қўймадилар. Кўплар қаҳрамонларча ҳалок бўлди, жароҳатланди. Шу ерда старшина Расулмат ака ҳам чап оёғидан ярадор бўлди. 2 мингдан ортиқ фашист асир олинди. Бу орада 8-гвардиячи Панфилов дивизияси жангчиларга ёрдамга келди. Улар Ғарбдан Шарққа ёрдамга келаётган фашистлар армияси билан жангга киришди...

Биз Ватан уруши йилларида Расулмат ака қатнашган жанглардан айрим лавҳаларни келтирдик, холос. Унинг гитлерчилар билан олишувларда кўрсатган жасорати ҳақида ҳикоя қилувчи лавҳалар Москва, Санкт-Петербург, Рига, Самарадаги жанговар шуҳрат музейларида сақланмоқда. Довюрак жангчи қуролдош дўстлари билан 43 марта душман марраларига бориб, «тил» олиб келишга муваффақ бўлган. Унинг уруш йилларидаги жасорати муносиб баҳоланди. Расулмат Нуриллаев кўксини Александр Невский, I, II даражали Ватан уруши орденлари, «Жасурлиги учун» медали ва бошқа нишонлар безаб турибди. У урушдан сўнг турли раҳбарлик лавозимларида астойдил меҳнат қилди, катта ҳурмат ва эътиборга сазовор бўлди.

Кексалик гаштини сураётган уруш ва меҳнат фахрийси Расулмат ота Нуриллаев ўзининг 75 баҳорини қаршиламоқда. Ширинхон ая билан 3 ўғил, икки қизни вояга етказган отахон фарзандлари, набиралари ардоғида.

Машкура МИРЗАМУҲАМЕДОВА.

** Болалик боғи*

БОБО ВА НЕВАРА

Бобо ишдан ҳориб-толиб,
уйга қайтади,
Жужуқчалар бувасига
шодон боқади.
Бу нигоҳлар бувага ҳам
жуда ёқади —
Неварасин елкасига аста
ортади.
От мингандай жужуқ ўзин
ҳис этар шунда,
Қани энди бувасини
«минсайди» кунда.
Аммо бува келар уйга
доим кечқурун,
У келганда болакайлар
ухлайди ширин.
Бола ўйлар: жиловламай
миниб юрсайдим,
Кўчадаги ўртоқларим буни
кўрсайди.
«Уруш-уруш» ўйнаган чоқ
чопсалар бардам,
Душманларни асир олсам
эди-я, ҳар дам.
Бобонинг-чи вақти йўқда
бўлгани тулпор,
Халқи учун меҳнат қилар
ёзу қиш, баҳор
Юрагида жужуқлардир
кўнглин этар шод,
Жужуқларга эса бобо
чопқир тулпор от.

Абдували ҒУЛОММАҲМУДОВ,
Халқаро муҳандислик академиясининг мухбир аъзоси, Ўзбекистон Республикаси халқ депутати.

Муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ.

ДИҚҚАТ!
ИККИНЧИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ТИББИЕТ ИНСТИТУТИ
(Тошкент шаҳри, Форобий кўчаси, 2-уй)
1993 ЙИЛ 18 МАЙ СОАТ 15.00 ДА
ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИНИ УТКАЗАДИ

Қора-оқ тасвирли 61ЛК4Б кинескопи сотилади. Телефон: 48-82-13 (соат 18.00 дан кейин).

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат назорати қўмитасининг Тошкент шаҳар бошқармаси жамоаси Ҳамза тумани инспекцияси давлат назоратчиси Э. М. Мирраҳимовга онаси
Саломат МИРРАҲИМОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Фанлар Академияси Тупроқшунослик ва агрокимё илмгоҳи жамоаси катта илмий ходим Ж. Икромовга отаси
Икром НАЗИРОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ҳамза тумани ҳокимияти ва Ўзбекистон халқ демократик партияси Ҳамза тумани Кенгаши Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат назорати қўмитасининг Ҳамза тумани қўмитаси давлат назоратчиси Э. М. Мирраҳимовга онаси
Саломат МИРРАҲИМОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ҳафталик кўрсатувлар

Душанба, 10. V

● УзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.05 Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати. «Марказий Ҳарбий спорт клуби» — «Нефтчи» (Фарғона). 2-тайм. «Меҳнат ўринбосарлари» ўйингоҳидан олиб кўрсатилади.
18.50 «Элга хизмат». Самарқанд шаҳрида аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ҳақида.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Ёшлар ва таълим-тарбия». Тошкент Давлат техника дорилфунуни.
20.10 «Оқшом эртаклари».
20.25 Юнус Ражабий номидаги мақомчилар ансамбли ижросида замонавий куй ва қўшиқлар.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Яхши дам — меҳнатга ҳамдам». Бевосита мулоқот.
22.30 «Гул ва Наврўз». Муқимий номидаги Ўзбек Давлат мусиқий театрининг спектакли.
24.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

18.30 Болалар учун. «Совға».
19.00 «Хивача ажрим». Фильм-концерт.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 С. Рахманинов таваллудининг 120 йиллигига. Камер асарларидан концерт.
20.30 «Лаҳза». Хабарлар.
20.45 «Бизнинг суҳбат».
21.05 «Уларни фақат афтидан танир эдилар». Бадиий фильм.
22.30 «Лаҳза». Хабарлар.

● «ОРБИТА IV»

6.30 «Якунлар».
7.15, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби.
7.20 «Кичкинтой Маллавой». Мультфильм. 1 ва 2-сериялар.
8.00 «Марказ».
8.30 «Эрта саҳарлаб».
9.00 «Ҳамма уйдалигида».
9.30 «Тонг юлдузи».
10.20 «Қора кўркам от саргузаштлари». Болалар учун кўп серияли телефильм премьераси.
10.45 «Шекспириада». Мультсериал премьераси. 6-фильм — «Ўн иккинчи кеча».
11.15 «Марафон-15».
12.05 Авиакосмик салон.
12.15 Актёрлар ва тақдирлар. «Цирк». Бадиий фильм («Мосфильм», 1936 й.).
14.00 Янгиликлар.
14.20 Режиссёр Г. Панфилов фильмлари таништирилади.
14.40 «Сизга аталган учрашувлар». Ёзувчилар В. Конецкий ва В. Шефнер.
15.30 «Саёҳатчилар клуби».
16.20 «Иқболи кулганда».
17.00 «Қорқиз ва етти гном», Э. Рязанов К. Эрнест билан суҳбатлашади.
17.45 «Гол».
18.15 Телеэкранда биринчи марта. «Какку болалари». Бадиий фильм («Беларусьфильм»).
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Горячев ва бошқалар». Бадиий телесериал премьераси. 14-серия.
20.55 «Спорт уик-энди».

«Янги студия» таништиради:

21.10 «Бомонд».
21.45 «Джем-сейшн». «ДДТ» концерти.
22.55 «Монтаж».
23.35 «Ассалому алайкум!». Танаффус пайтида (23.00) — Янгиликлар.

•

00.15 «Мусиқий сол». Иркутскдан кўрсатилади.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 «Акс этиш».
8. 10 «Ишдан бўш пайтингизда».
8.25 «Шаҳарча». Дам олиш кўрсатуви.
8.50 «Американинг ёввойи табиати». Кўп серияли телефильм премьераси (АҚШ).
9.20 «Бурда моден» тавсия этади...
9.50 Кипрас Мажейка. «Кичик Европа»дан репортажлар.
10.20 «Калит» кўрсатуви.
10.50 Кундузги сеанс. «Алиса Мўъжизалар мамлакатида». Бадиий фильм.
12.25 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
12.45 Биз севган комедиялар. «Бальзаминовнинг уйланиши». Бадиий фильм.
14.10 XX аср кадрда ва кадр ортида. «Қачонлардир биз буни эслаймиз».
14.55 «Қутқариш хизмати-911».
15.50 «Монсеррат Кабалье Россияда». Фильм-концерт премьераси.
16.45 Мульти-пульти.

17.00—19.05
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.05 Душанба куни детектив. «Лаки страйк» таништиради. «Фалокат келтирадиган чорраҳалар». Бадиий фильм. «Криминал ҳодисалар» туркумидан (АҚШ).
20.00 «Земфира Жемчужная табори».
20.55 Спорт кўрсатуви.
*
21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.
*
21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.30 «Формула-1» классида автопойга бўйича жаҳон чемпионати. Испания гран-приси. Барселонадан кўрсатилади.

Сешанба, 11. V

● УзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Бахтиёр». Фильм-концерт.
8.05 «Ҳақиқат рўёбга чиқсин». Бадиий фильм.
9.30 Ўзбек тилини ўрганамиз.
10.00 «Булутлардан баланд жаҳаннам». Телефильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Физика. Газларда электр токи.
11.00 «Болалар меҳмонхонаси».
11.30 Ўқув кўрсатуви. Жуғрофия. Ўзбекистоннинг экологик муаммолари.
12.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).

* * *

16.45 Кўрсатувлар тартиби.
16.50 Янгиликлар.
17.00 Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати. «Пахтакор» — «Навбаҳор» (Наманган). «Пахтакор» Марказий ўйингоҳидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — Телефильм.
18.50 «Санъат олами». Андижонлик халқ усталари М. Насбиддинов ва М. Абдуваҳобов.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Мусаввир Раҳим Аҳмедов». Телефильм.
20.10 «Оқшом эртаклари».
20.25 «Ўзбекистон—Туркия». Тошкент ўғил болалар лицейи.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 Санъат усталари ижросида концерт.
22.20 «36—38-квадратдаги ҳодиса». Бадиий фильм.
23.30 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

18.30 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
19.20 «Баҳор лавҳалари».
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Шарқ лирикаси». Ғафур Ғулом таваллудининг 90 йиллигига.
20.25 «Суперспорт».
21.10 «Илҳом». Телефильм.
21.30 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20 —Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.05 «Тингланг, томоша қилинг».
9.25 Мультфильмлар.
10.00 «Гол».
10.30 «Горячев ва бошқалар». Бадиий телесериал. 14-серия.
11.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

11.20 «Батальонлар ўт очишни сўрашяпти». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.
13.35 «Пальма билан Котуз бўйлаб». Телефильм премьераси (Красноярск).

•

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Ишбилармонлар хабарномаси».
14.40 «Адам Смит бойлиги дунёси».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 Мультфильм.
15.30 Болалар телевидениеси уюшмаси. «Товушлар музейи». Олмаотадан кўрсатилади.
16.10 «Рок-сабоқ».
16.50 «Технодром».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Дунёнинг томонлари» кўрсатувини таништиради.
17.55 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.40 «Миниатюра».
18.55 «Мавзу».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Семикаракорск чиннииси». Телефильм.
20.35 «Мосфильм»нинг 70 йиллигига. «Белорус вокзали». Бадиий фильм.
22.30 «1993 йил қўшиқлари». Танаффус пайтида (23.00) — Янгиликлар.
00.10 «Кино талаб қилинади».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 Тонгги концерт.
8.20 «Номлар». Евгений Лебедев.
9.15 «Катта жанжал».
9.50 «Параллеллар».
10.05 Хонаки экран. «Ҳарбий дала романи». Бадиий фильм.
11.30 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
11.50 Очиқ дунё. «НОРД-вест». 2-кўрсатув.
12.35 Россияда бизнес.

* * *

14.20 «Телебиржа».
14.50 Болалар телевизион театри. «Олмахон ва чўткача».
15.50 Янгиликлар.
16.05 «Рост» студияси. «Кенгуру».
16.35 Мульти-пульти.
16.45 «Катта даврa».

*

17.00—19.40
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.40 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 165-серия.
20.30 Спорт кўрсатуви.
20.35 Катталар учун мультфильм.
*
21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.
*
21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 «Орадан йиллар ўтгач». Булат Окуджава билан учрашув.
22.10 «Телемати».
22.15 Вуржлар туркумидан кўрсатув.
23.10 Криминал хабарлар экрани.
23.25 Баскетбол шарҳи.

Чоршанба, 12. V

● УзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Лола Оқилова рақсга тушади». Фильм-концерт.
8.00 «Маҳаллада дув-дув гап». Бадиий фильм.
9.20 Турк тили.
9.50 «Ёшлик» студияси. «Истеъдодларни излаймиз».
10.30 Ўқув кўрсатуви. Информатика. ЭҲМ халқ хўжалигида.
11.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.15 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси хизмат кўрсатган хор жамоасининг концерти.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Кичкинтой» устахонаси.
18.40 «Тоғдаги йилқилар». Телефильм.
18.50 Раъно Қурбоналиева куйлайди.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Шеърият дафтаридан». Миразиз Аъзам.
20.10 «Оқшом эртаклари».
20.25 «Кекса санъаткорлар». Ўзбекистон халқ ҳофизи Ортиқхўжа Имомхўжаев.
20.45 «Сувдаги акс». Манзарали фильм.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Давлат солиқ Бош бошқармаси фаолиятидан». Бевосита мулоқот.
22.30 Жумҳурият газеталарининг шарҳи.
22.40 «Дўрмон гурунглари».
23.35 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

18.30 «Билим сарчашмалари».
19.05 «Спринт».
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Тошкент: шаҳар юмушлари».
20.50 «02» тўлқинида.
21.10 «Ёр-ёр». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20— Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Қувноқ нотачалар».
8.35 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.20 «Савдо кўприги».
9.50 «Анахну Кан» ансамбли ижро этади (Исроил).
10.20 Мультфильмлар.
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

11.20 «Батальонлар ўт очишни сўрашяпти». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 3 ва 4-сериялар.
13.35 Телефильм премьераси.

•

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Телемикст».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 Мультфильмлар.
16.00 «Қизлар ўртасидаги сир».
16.20 «Парвоздаги уй». Кўп серияли мультфильм премьераси. 9-серия.
16.50 «Технодром».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 «Сўқмоқ». Телефильм.
17.35 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Ишонч ёрлиғи» кўрсатувини таништиради.
18.00 «Мулкдор алифбоси».
18.15 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.00 «Кремль деворлари ортида».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.20 Телевизион танишув. Урмас Отт Исландия президенти Вигдис Финнбогадоттир билан суҳбатлашади.
20.55 Футбол. Россия чемпионати. «Торпедо» (Москва) — «Динамо» (Москва). 2-тайм. «Торпедо» стадионидан кўрсатилади.
21.40 «Оловли фаришта». Тошкент опера ва балет театрининг спектакли.
23.10 Янгиликлар.
23.45 «L—клуб».
00.30 «Матбуот-экспресс».

ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!

Профилактика муносабати билан чоршанба, 12 май куни «Дубль IV» кўрсатувлари соат 14.55 дан намойиш этилади.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

14.55 «Сигнал».
15.10 Янгиликлар.
15.25 «Рост» студияси.
15.55 Трансросэфир. «Узоқ Шарқ».
16.40 «Сизнинг ҳақ-ҳуқуқингиз».

*

17.00—19.40
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.40 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 166-серия.
20.30 «Хроно». Авто ва мотоспорт оламида.
*
21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.
*
21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 Россия Федерацияси Олий Кенгашининг сессиясида.
21.45 Криминал хабарлар экрани.
22.00 «Шўнғувчи бомбардимончи самолёт хроникаси». Бадиий фильм.
23.30 Спорт кўрсатуви.

Пайшанба, 13. V

● УзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Саодат». Фильм-концерт.
8.00 «Шароитга қараб иш тут». Бадиий фильм.
9.05 Араб тили.
9.35 Телефильм.
9.45 «Ёшлик» студияси. «Кичкина деманг бизни».
10.30 Ўқув кўрсатуви. Ботаника. Ўсимликлар ва табиатда ўзаро уйғунлик.
11.00 «У «Гиря»ни севарди». Телефильм.
11.30 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.45 «Шоирлар — болаларга».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Ёшлик» студияси. «Талабалик йилларим».
18.50 «Чорраҳа». Наманган вилоятидан кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Мутахассис маслаҳати». Чорвачиликда ривожланадиган касалликларнинг олдини олиш.
20.10 «Оқшом эртаклари».
20.25 «Излай-излай топганим». Тўра Сулаймон қўшиқлари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Чақноқ юлдузлар». Кинокўрсатув.
22.30 «Зулматни тарк этиб». Бадиий фильм.
23.55 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

18.30 Болалар учун. «Табассум».
19.00 «Мўъжизалар куни». Телефильм.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Космонавтика уфқлари».
20.30 «Пульс». Хабарлар.
20.45 «Бу оқшомда».
21.55 Жумҳурият газеталарининг шарҳи.
22.05 «Пульс». Хабарлар.
22.20 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

4.55, 8.20, 14.20, 20.20 —Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.25 «Забайкальский самоцвет» рус халқ чолғулари камер оркестри чалади.
8.45 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.30 «Ҳайвонот оламида» (сурдо таржимаси билан).
10.10 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

11.20 «Монмартр томи остида». Телевизион бадиий фильм.
13.40 «Миллион кўзлар учун сир». «Хайрлашув». Илмий-оммабоп фильм премьераси («Форафильм» студияси).

•

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Телемикст».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 Мультфильм.
15.35 Хит-мастер. «50х50».
16.25 «Ягона дунё».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.20 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
18.00 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.45 «Театр + ТВ».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Марк Захаровнинг серпантини».
21.25 «Динамо» билан бирга». «Динамо» Бутунроссия жамиятининг 70 йиллигига.
23.00 Янгиликлар.
23.35 Футбол. «Уэмбли сари йўл».
00.35 «Матбуот-экспресс».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 Мульти-пульти.
8.20 «Мутлақо махфий».
9.15 РТВ —сайланмалар: «Тўртинчи девор».
11.10 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 166-серия.
12.00 РТВ — сайланмалар: «София қаерда бўлса — Новгород ҳам шу ерда».
12.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.05 Кундузги сеанс. «Яхшилича хайрлашсак...». Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.
15.20 Янгиликлар.
15.35 Трансросэфир. «Урал варианти».
16.25 Россия Федерацияси Олий Кенгашининг сессиясида.

*

17.00—19.30
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.30 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 167-серия.
20.20 Спорт кўрсатуви.
20.25 «Осиё овози-93».
21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.
21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 Футбол. Финал. Кубок эгаларининг кубоги. «Антверпен» — «Парма».

Жума, 14. V

● УзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Дарахт ва унинг илдизлари». Телефильм.
8.00 «Семурғ». Бадиий фильм.
9.15 «Зарипов чавандозлари». Телефильм.
9.45 «Ёшлик» студияси. «Тежамкорлик сирлари».
10.25 «Саломат бўлинг!».
10.45 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.00 Болалар учун. «Табиат алифбоси».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Тоғнинг гули ўзгача». «Ўзбектелефильм» премьераси.
18.30 «Ёшлик» студияси. «Фарғона тонг отгунча...».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Ҳуқуқий умумтаълим истиқболлари».
20.10 «Оқшом эртаклари».
20.25 Мусиқали лавҳа.
20.35 «Тадбиркор» банки фаолиятидан».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Қўшиқ рақсга уланса». Курсия Эсонова ва Наима Юсупова.
22.15 «Қайнона». Бадиий фильм.
23.35 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

18.30 БИШКЕК КЎРСАТАДИ

● «ОРБИТА IV»

4.55, 8.20, 14.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.25 Эртак ҳузурида меҳмонда. «Усталар шаҳри». Бадиий фильм.
10.00 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.
11.20 «Америка М. Таратута билан».
11.50 «Ит юрак». Телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Бридж».
14.50 «Бизнес-класс».
15.05 «Ён дафтар».
15.10 Эртак ҳузурида меҳмонда. «Усталар шаҳри». Бадиий фильм.
16.45 «Иш».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.20 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Маккага йўл» кўрсатувини таништиради.
17.45 «Инсон ва қонун».
18.10 «Америка М. Таратута билан».
18.45 «Мўъжизалар майдони».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Матбуот-экспресс».
20.40 «Ҳафтанинг машҳур кишиси».
20.55 «КТВ-I» ва «Франс интернасиональ» канали таништиради. «Икки баравар...». Бадиий детектив фильм премьераси (Франция, Швейцария).

«ВИД» таништиради:

22.25 «Сиёсий бюро».
23.35 «Музобоз».
00.15 «Авто-шоу».
00.30 «Хит-конвейер». Танаффус пайтида (23.00) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 «Ретро-шлягер».
8.25 «Тилла шпора».
8.55 «Сиёсат майдонида».
9.50 «Оқ қарға».
10.35 Ишдан бўш пайтингизда. «ТВ-ателье».
10.50 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 167-серия.
11.40 «Земфира Жемчужная табори».
12.35 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.00 «Ижица».
13.30 Трансросэфир. «Усталар шаҳри».
14.00 «Телебиржа».
14.30 Янгиликлар.
14.45 «Рост» студияси. «Т»—клуби».
15.15 Мульти-пульти.
15.25 Спорт кўрсатуви.
15.35 Жума кунлари Дисней. «Ер сайёрасига юборилган». Бадиий фильм. 10-серия.

•

16.25—17.20
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
•
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

17.20 Польша телевидениеси кунлари. «Крулей она» бадиий фильми таништирилади.
19.25 «Аквариум» джаз-клуби (Польша ТВ).
19.55 «Ҳар бир кун байрам».
20.05 «Асил ҳолича...».
•
21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.
•
21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 «Даниэль Ольбрихский». Ҳужжатли фильм (Польша ТВ).
22.05 «К-2» таништиради. «Ню».

Шанба, 15. V

● УзТВ I

7.00 «Ассалому алайкум».

•

8.00 «Министр бўлмоқчиман». Бадиий фильм.
9.30 «Алифбо сабоқлари».
10.00 «Шарқ дурдоналари». Шерхон Хуршид. 1-қисм.
11.00 «Ўзбекистон спорти».
11.20 «Анъана ва замон».
11.55 «Салом, ёшлар».
12.40 «Наврўз». «Ўзбектелефильм» премьераси.
13.00 «Ўзбекистон бастакорлари». Султон Ҳайитбоев.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. «Қўнғироқча».
18.50 «Сиҳат-саломатлик». Шифокор олимларнинг поликлиника хизмати.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Кичик концерт.
20.10 «Оқшом эртаклари».
20.25 «Мулоҳаза». Бухоро театрининг «Юрагимни сотаман» спектакли ҳақида.
21.00 «Туркистон» ахбороти.
21.30 «Хаёлимда ўзинг». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Ўғилой Муҳамедова.
22.15 Жумҳурият газеталарининг шарҳи.
22.25 Ғафур Ғулом таваллудининг 90 йиллигига бағишланган юбилей кеча. Алишер Навоий номидаги Давлат академик опера ва балет Катта театридан олиб кўрсатилади (ёзиб олинган).
23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

17.00 АШГАБАТ КЎРСАТАДИ

● «ОРБИТА IV»

5.55, 7.30, 14.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Эрталабки гимнастика.
6.10 Ишбилармон кишининг шанба тонги.
6.55 Янгиликлар.
7.35 «Матбуот-экспресс».
7.45 «Моторлар оламида».
8.15 «Ўз-ўзингга мадад бер».
8.45 «Марафон-15» — кичкинтойларга.
9.10 Шанба кунги дастхат.
9.40 Инсон институти.
10.10 «Рус олами».
10.50 «Қизил космос». Телефильм премьераси. 11-фильм — «Сирли космос».
11.20 «Мусиқий дўкон».
11.50 «Князь Шарқдан келадими!». С. Алексеевнинг Осиё туркуми.
12.20 «Мулкдор алифбоси».
12.30 Режиссёр Г. Панфилов фильмлари. «Оловда кечув йўқ».
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Шаҳзода ва Сув париси». Кўп серияли мультфильм премьераси. 3-серия.
14.50 «Мусиқий хонадон». Россия — Австрия кўрсатуви.
16.20 «Қизил квадрат».
17.00 «Брэйн-ринг».
17.50 «Ҳамёндаги джаз». Фильм-концерт.
18.50 «Коламбия пикчерс» таништиради: «Бенуқсон йигирма». Телевизион бадиий фильм премьераси. «Майк Хаммер» телесериалидан.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.20 «Коламбия пикчерс» таништиради: «Помпейнинг сўнгги кунлари». Етти серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия.
21.20 «Ультра-си» спорт кўрсатуви. Футбол. Англия кубоги. Финал. 2-тайм. Лондондан кўрсатилади.
22.10 «Резонанс» студияси таништиради.
22.30 «Туманли тонг». Концерт.
22.45 «Қорқиз ва етти гном». Э. Рязанов Е. Киселев билан суҳбатлашади.
23.30 Янгиликлар.
00.05 «Матбуот-экспресс».
00.15 «Сно-видение» тунги канали.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.20 «Оламга ўз нигоҳи билан қараш».
7.45 «Винил чангалзорларида».
8.15 «Рост» студияси, «Бизнинг «Аралаш-қуралаш».
8.45 «Пигмалион».
9.15 «Кузирхоним».
9.45 Лариса Неделягинанинг шеър ва қўшиқлари.
10.15 Биз севган комедиялар «Омад кулиб боққанда». Бадиий фильм.

11.40—14.45
«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

1. «Ягона оилада».
2. «Чисен». (корейс тилида).
3. «Гулпак» (қорақалпоқ тилида).
4. «Дўстлик маршрутлари. Тошкент—Жамбул».
5. «Манбалар».

* * *

6. «Ҳамкорлик риштачалари» «Ўрта Осиё транс» фирмаси ҳақида.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

14.45 «Чегарасиз футбол».
15.40 «Бола тилидан».
16.10 Польша телевидениеси кунлари. «Диққат, ҳайвонлар...» (Польша ТВ).
17.25 «Замонавий куйларнинг ихчам рўйхати». Болалар учун танлов кўрсатуви (Польша ТВ).
18.00 «Ҳар бир кун байрам».
18.10 Спорт кўрсатуви.
18.15 «Ханя». Бадиий фильм (Польша ТВ).
19.45 «Мусиқий танаффус» (Польша ТВ).
20.00 «Кимсасиз орол». Дам олиш кўрсатуви (Польша ТВ).
20.50 Польша телевидениеси кунларининг ёпилиши.
20.55 «Экспомарказ» таништиради.

*

21.00—23.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

Якшанба, 16. V

● УзТВ I

7.00 «Танбур». Телефильм.
7.20 «Назм ва наво». Фузулий лирикаси.

•

8.00 «Туркистон» ахбороти.
8.30 «Маҳобҳорат». Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм (Ҳиндистон). 15—16-сериялар.
10.00 Инглиз тили.
10.30 «Шарқ дурдоналари». Шерхон Хуршид. 2-қисм.
11.15 Мактаб ўқувчилари учун. «Яшил чироқ».
12.15 «Инсон ва замин». Хоразм вилоятидан кўрсатув.
13.15 Республика ёш хонандалар танлови ғолибларининг концерти.
14.30 Тижорат канали. «Жаннат макони». Наманган вилоятидаги «Косонсой» санаторийси ҳақида.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати. «Пахтакор» — «Косонсойчи». 2-тайм. «Пахтакор» Марказий ўйингоҳидан олиб кўрсатилади.
18.50 «Жасур чўпон бола». Мультфильм.
19.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Санъат ғунчалари».
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.55 «Санъат дўстликка чорлайди».
21.00 «Ҳафтанома».
22.00 Юлдуз Абдуллаева куйлайди.
22.50 «Ойнаи жаҳонда».
23.05 «Сени излайман». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм.
23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

8.05—11.00 БИШКЕК КЎРСАТАДИ.

* * *

18.30 БИШКЕК КЎРСАТАДИ

● «ОРБИТА IV»

5.45, 18.00, 21.45 — Кўрсатувлар тартиби.
5.55 «Руҳни чиниқтириш».
6.55 Янгиликлар.
7.30 Эрталабки гимнастика.
7.40 «Спортлото» тиражи.
7.55 «Марказ».
8.25 «Эрта саҳарлаб».
8.55 «Ҳамма уйдалигида».
9.25 Мультфильм.
9.35 «Тонг юлдузи».
10.25 «Пи белгиси билан».
11.15 «Ҳарбий ревю».
11.45 «Қора кўркам от саргузаштлари». Болалар учун кўп серияли телефильм премьераси.
12.10 «Янги авлод танлайди».

«КТВ-1» ва «Франс интернасиональ» канали таништиради:

13.00 «Пиф ва Геркулес». Кўп серияли мультфильм премьераси.
13.10 «Кусто командасининг сувости одиссеяси». Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси.

•

14.00 Янгиликлар.
14.15 «Саёҳатчилар клуби».
15.05 «Ҳунарли хор бўлмайди».
15.10 Мультфильмлар премьераси: «Каспер ва унинг дўстлари», «Ҳақиқий ажина овловчилар».
16.00 «Ғилдирак». Қисқа метражли бадиий телефильм.
16.20 «Эфирда бевосита мулоқот».
17.00 «Панорама». Ҳафталик халқаро кўрсатув.
17.45 Янгиликлар.
18.05 «Большой театр. Кунлар ва оқшомлар». А. Хачатурян. «Спартак» балети.
20.55 Эълонлар.

•

21.00 «Якунлар».
21.50 XVIII Москва кинофестивали олдидан.
22.05 Катталар учун мультфильм.
22.15 «Тасвирдаги сурат». Богдан Титомир.
23.00 Янгиликлар .
23.35 «Катта сайил».
00.20 «Қадимий тароналар». Киноконцерт.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.20 «Рост» студияси. «Узайтирилган кун».
7.50 Мульти-пульти.
8.00 «Гап-гаштакларни қўмсаб».
8.30 «Ухшаш дунёлар».
9.00 «Агар сизга...».
9.30 «Ати-бати...».
10.00 Кипрас Мажейка. «Жанубий Африкадан репортажлар».
10.30 Такрорий фильмлар кинотеатри. «Нотинч кун». Бадиий фильм.

*

12.05—15.10

«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

1. «Безнен мирас» (татар тилида).
2. «Бурч» кўрсатуви.
3. «Умид» (уйғур тилида).
4. «Дийдор» (қозоқ тилида).

•

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

15.10 Диснейнинг сеҳрли олами. «Винни Пухнинг янги саргузаштлари», «Қора плашч».

•

16.00—17.20
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
•
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

17.20 Эй-Би-Си билан якшанба оқшомида. «Жаклин Кеннеди». Бадиий фильм (АҚШ). 1 ва 2-сериялар.
20.00 Телеэкранда биринчи марта. «Баттерфляй». Роман Виктюк ҳақида фильм.
•
21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.
•
21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.30 «А» программаси «Евровидение-93» қўшиқлар танловида. Ирландиядан олиб кўрсатилади.

МУАССИСЛАР:
Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида рўйхатга олинган. Рўйхат сони — 000101.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР:
хатлар — 33-29-70;
эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича
32-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.
Буюртма Г—120. 19899 нусхада босилди, ҳажми — 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Нашр кўрсаткичи 64690.

■ Босмага бериш вақти 11.30 ■ Босмага берилди 11.30.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Маҳкамасининг Ишлар бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6